

Informe
Sarrià - Sant Gervasi 2016

www.elpanoramic.org

Un projecte promogut per:

Amb el suport de:

Autors/es: Fidel González, Oriol Alonso i Hungria Panadero.

Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia

Maig 2017

Contingut

1. Presentació.....	5
2. El Panoràmic	7
3. Resum executiu	10
4. Les organitzacions de Sarrià-Sant Gervasi	11
4.1 Tipus d'organització	12
4.2 Àmbit territorial d'actuació	15
4.3 Àmbit sectorial d'actuació	16
4.4 Articulació.....	18
4.5 Instruments i eines associatives	20
4.6 El suport de Torre Jussana	21
5. Les persones	23
5.1 Persones sòcies	23
5.2 L'assemblea i la junta directiva.....	26
5.3 Persones voluntàries	27
5.4 Persones col·laboradores.....	29
5.5 Persones actives	31
5.6 Persones remunerades	31
5.7 La participació de dones i homes	34
6. Espais i equipaments.....	36
7. Els recursos econòmics	41
7.1 Volum d'ingressos i resultats econòmics	41
7.2 Fonts de finançament.....	42
7.3 Banca ètica	48
8. Reptes de futur	50

9. Annexos	56
9.1 Fitxa tècnica.....	56
9.2 Entitats impulsores	57
9.3 Fonts consultades	58

1. Presentació

El sector associatiu és un dels motors de Catalunya. Les associacions són escoles de democràcia i de ciutadania activa, agents generadors de cohesió social i espais de lluita per la transformació social i pel benestar de la ciutadania. Per tot plegat, són un motor que cal cuidar, mantenir en un bon estat i fomentar que sigui capaç de créixer i millorar.

La diversitat de les entitats és una de les principals fortaleses del sector però per treure'n el màxim profit cal gestionar-la correctament. Per això, des de les pròpies associacions s'ha generat l'impuls necessari per aconseguir dades reals i exhaustives. El resultat d'aquest impuls és **El Panoràmic**, considerat una "selfie" panoràmica del teixit no lucratiu, és a dir, feta per les pròpies entitats.

Amb aquesta publicació es presenta i fa públic l'informe de resultats de la tercera edició del Panoràmic. Una feina col·laborativa entre entitats i administracions, a partir de les dades proporcionades per més de 2.000 associacions del país. Cal posar de manifest l'esforç de les entitats impulsores: l'Observatori del Tercer Sector, la Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia, la Fundació Pere Tarrés i la Fundació Bancària La Caixa que, conjuntament amb el lideratge de Consell d'Associacions de Barcelona i el suport de l'Ajuntament de Barcelona i la Direcció general d'Acció Cívica i Comunitària del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, entre d'altres administracions, han consolidat el Panoràmic com una eina al servei del sector.

El Panoràmic permet analitzar i consolidar dades sobre l'evolució del teixit associatiu a nivell català i barceloní. Una informació molt valuosa, pel fet que permet veure amb claredat quins són els punts forts, els punts febles i els reptes de futur del sector. Conèixer aquesta realitat serà útil, també, per millorar les actuacions de suport al teixit associatiu que es realitzen des de diferents agents, a més d'oferir una recerca potent sobre el sector al món acadèmic, mitjans de comunicació i societat en general.

Aquesta nova edició del Panoràmic s'edita, un any més, en el marc de la segona època dels Dossiers Barcelona Associacions, una col·lecció de Torre Jussana pensada per publicar estudis, informes i reflexions sobre el sector associatiu. Com en l'anterior edició és en format electrònic. Paral·lelament, a www.elpanoramic.org està disponible l'aplicatiu que permet consultar les dades amb més detall per tal de

garantir que la màxima utilitat d'aquestes.

Esperem, doncs, que El Panoràmic sigui una eina efectiva per ajudar a les entitats a continuar creixent i que aquest esforç es concreti en noves i millors eines per al seu desenvolupament. Per què la millora de les associacions és clau per seguir millorant els diferents territoris i sectors i, en conseqüència, la ciutat i el conjunt del país.

Seguirem donant-vos suport a la bona feina que feu des de les associacions!

Fernando Pindado

Comissionat de Participació de l'Ajuntament de Barcelona

Bernat Valls

Director General d'Acció Cívica i Comunitària del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Montserrat Morera

Presidenta del Consell d'Associacions de Barcelona

2. El Panoràmic

El Panoràmic és una recerca impulsada pel Consell d'Associacions de Barcelona –CAB- i fruit de les reflexions recollides en el 2n Congrés de les Associacions de Barcelona. Aquesta iniciativa que neix del mateix món no lucratiu aporta informació sobre l'abast del teixit associatiu i posa de manifest la seva força, disposant de dades sobre la seva situació i evolució.

Després de tres edicions, el Panoràmic es consolida com una eina per a la millora i l'enfortiment del món associatiu a través de la seva visió transversal i les sèries de dades que es van generant, les quals permeten establir reptes i elements de millora alhora que comencen a dibuixar tendències.

La presència del Panoràmic en el món associatiu català cada vegada és més estesa. Any rere any el coneixen més organitzacions, augmenta la participació i es posa de manifest el seu valor d'aportació, com és la visibilitat d'un sector sovint invisible i la millora de les entitats a partir de les dades de conjunt. Un reflex de l'espai que ocupa el Panoràmic en el món no lucratiu es pot trobar en el fet que prop del 40% dels qüestionaris per a la recollida d'informació han estat realitzats personalment per les presidències de les entitats.

La primera edició del Panoràmic, l'any 2014, es va realitzar a la ciutat de Barcelona i va comptar amb prop de 800 respostes. Des del 2015 s'ha dut a terme l'extensió del Panoràmic a tota Catalunya. En l'edició 2016 el resultat ha estat una participació de 2.200 entitats no lucratives a tota Catalunya de les quals 1.200 es troben ubicades a la ciutat de Barcelona, xifra que contribueix a definir el mapa del món no lucratiu català, el qual continuarà completant-se en les properes edicions.

Coneixement

La generació de dades contribueix a identificar temes de millora i posar llum sobre les percepcions. El coneixement ajuda a fer-se més forts.

Visibilitat

Les xifres de dimensió i la informació sobre les activitats que es realitzen donen visibilitat davant la societat a un sector del qual sovint no hi ha dades.

Reconeixement

La informació objectiva contribueix al reconeixement social de la feina que es realitza i els valors que es promouen en el camí cap a la transformació social.

Incidència política

A partir de preguntes sobre el posicionament del sector es contribueix a la millora de les accions d'incidència política.

Dimensió

Les entitats formen part de la vida del país però cal contextualitzar-les per tal de saber quin lloc ocupen a la societat.

El Panoràmic treballa des dels valors de sector tot innovant el procés de recerca.

Els elements metodològics d'innovació que caracteritzen el Panoràmic són:

Col·laboració

Les entitats impulsores uneixen representativitat, experiència i capacitat d'execució. En el Panoràmic no hi ha una empresa consultora que fa un encàrrec.

Participació

Hi ha grups de treball per definir necessitats, el qüestionari s'elabora de forma participativa i es treballa en transparència.

Proximitat

El treball de camp s'estructura des d'entitats de l'entorn que es responsabilitzen d'aconseguir les respostes a la seva zona.

Open data

Les dades es comparteixen amb centres d'investigació, entitats de segon nivell, universitats, administracions, etc. perquè facin noves explotacions i reflexions.

Eficiència

Al segle XXI la tecnologia ha canviat la manera de fer investigació social i hem incorporat novetats com els qüestionaris electrònics i un aplicatiu personalitzat. Cada euro és aprofitat al màxim i a més millora l'optimització a cada edició anual.

Adequació

Les organitzacions de la societat civil són diverses en molts aspectes: activitat, forma d'organitzar-se, comunitat, destinataris, etc. El qüestionari compta amb més de 80 itineraris de resposta diferents.

Transversalitat

Des dels seus inicis el Panoràmic ha tingut un plantejament transversal amb la participació d'organitzacions de tots els àmbits, la qual cosa facilita la comparabilitat i el coneixement agregat.

3. Resum executiu

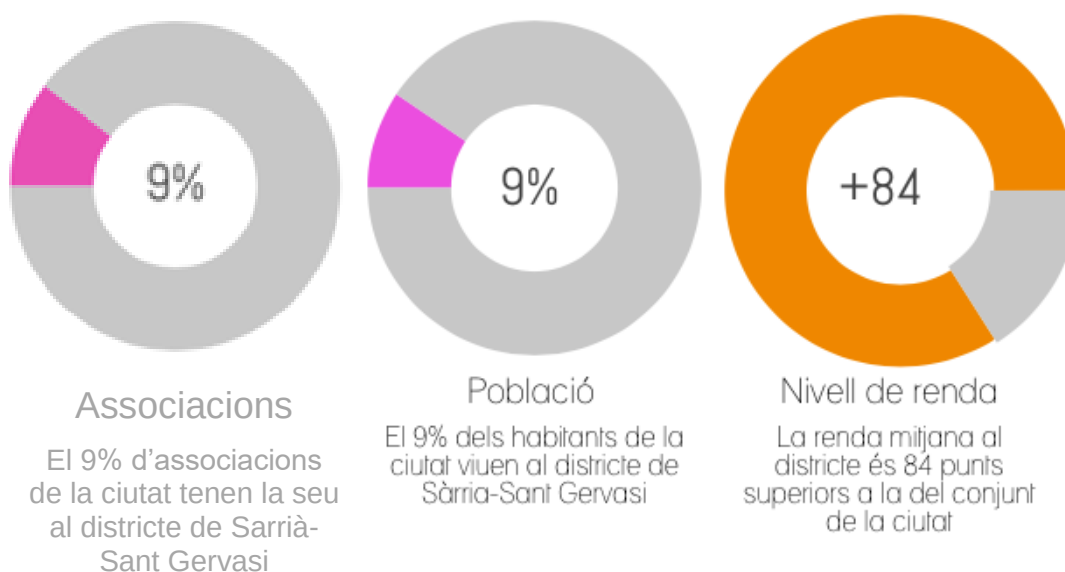
- ✓ Sarrià Sant Gervasi és un dels districtes que concentra un major nombre d'entitats, amb una estimació de 502 associacions, una per a cada 295 habitants.
- ✓ El 28% de les organitzacions del districte desenvolupa la seva activitat en l'àmbit de l'acció social.
- ✓ El 67% de les organitzacions del districte són associacions de base. I el 63% s'articulen formant part d'una plataforma de segon nivell.
- ✓ El 58% de les organitzacions fan gran part de la seva activitat a la ciutat de Barcelona.
- ✓ El 36% de les associacions compta amb d'entre 3 i 30 associats/des, i un 20% d'organitzacions compta amb més de 250 socis/es.
- ✓ Les dones representen el 61% de les persones associades a les organitzacions del districte. Un pes relatiu és igual -61%- en la seva representació a l'assemblea i que es redueix progressivament a mesura que s'incrementa el grau de responsabilitat -47% a la Junta directiva i 43% assumint la presidència-.
- ✓ El 84% de les entitats de Sarrià-Sant Gervasi compten amb persones voluntàries. El més habitual és que comptin amb 10 o menys persones voluntàries -40%-
- ✓ El 83% de les entitats del districte compten amb persones remunerades.
- ✓ El 29% de les entitats de Sarrià-Sant Gervasi tenen la seu en un local en lloguer, el 40% en un espai públic cedit, i el 17% a un domicili particular d'una persona membre de l'entitat.
- ✓ El 44% d'organitzacions va tenir uns ingressos entre 100.000 i 500.000€ l'any 2015. El finançament propi representa la principal font de finançament -54%- seguida dels recursos públics -26%-.
- ✓ Els tres reptes prioritaris de l'associacionisme segons les organitzacions de l'Eixample són: l'ampliació de la base social, la consolidació del finançament i el treball en xarxa.

4. Les organitzacions de Sarrià-Sant Gervasi

El districte de Sarrià-Sant Gervasi delimita geogràficament amb el districte de Les Corts, Horta-Guinardó, l'Eixample i Gràcia, a part delimita també amb els municipis de Sant Just Desvern, Sant Feliu del Llobregat, Molins de Rei i Sant Cugat del Vallès. Està format pels barris de Vallvidrera, el Tibidabo i les Planes, Sarrià, les Tres Torres, Sant Gervasi-La Bonanova, Sant Gervasi – Galvany i El Putget i Farró.

Sarrià-Sant Gervasi compta amb 1 associació per cada 295 habitants, s'estima que hi ha un total de 502 associacions. Així, el 9% de les associacions de la ciutat tenen la seu a Sarrià-Sant Gervasi, en canvi, el districte agrupa el 9% dels habitants de Barcelona ciutat.

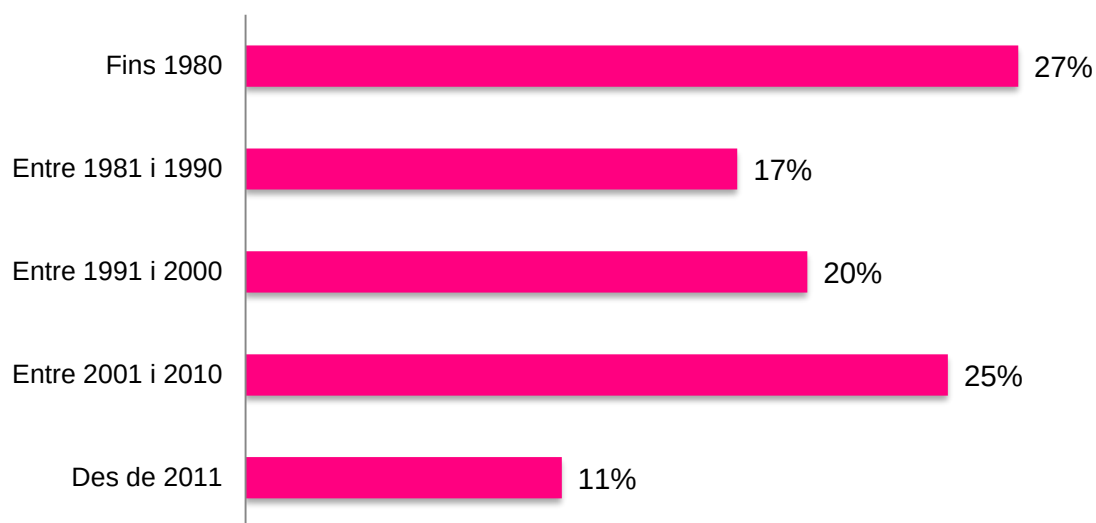
Infografia 1 Associacionisme a Sarrià Sant Gervasi

El 27% de les entitats de Sarrià – Sant Gervasi es van constituir abans del 1980, entre el 1981 i el 1990 es van constituir el 17% de les entitats, el 20% entre el 1991 i l'any 2000, el 25% entre el 2001 i l'any 2010 i el 11% des de l'any 2011.

L'edat mitjana de les entitats de Sarrià-Sant Gervasi és de 29,7 anys, 4 punts per sobre del conjunt de la ciutat -25,3 anys-.

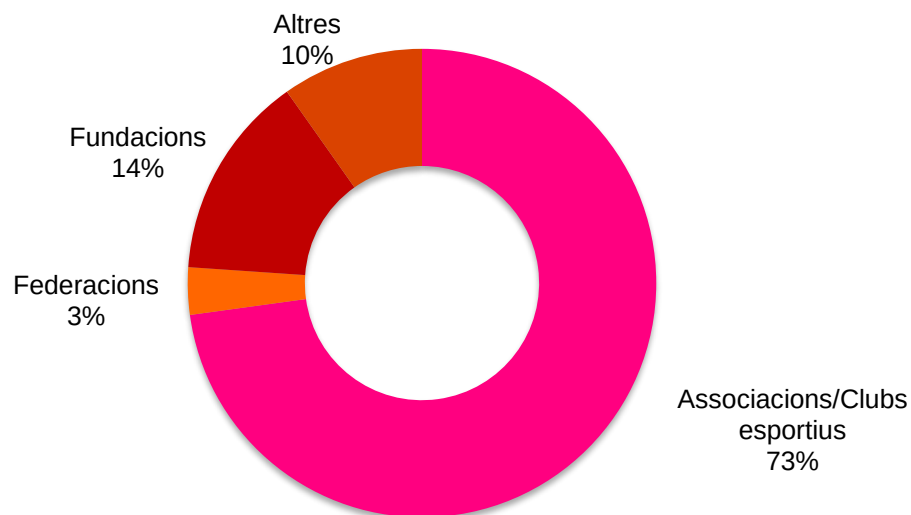
Gràfic 1 Any de constitució de les entitats de Sarrià – Sant Gervasi

4.1 Tipus d'organització

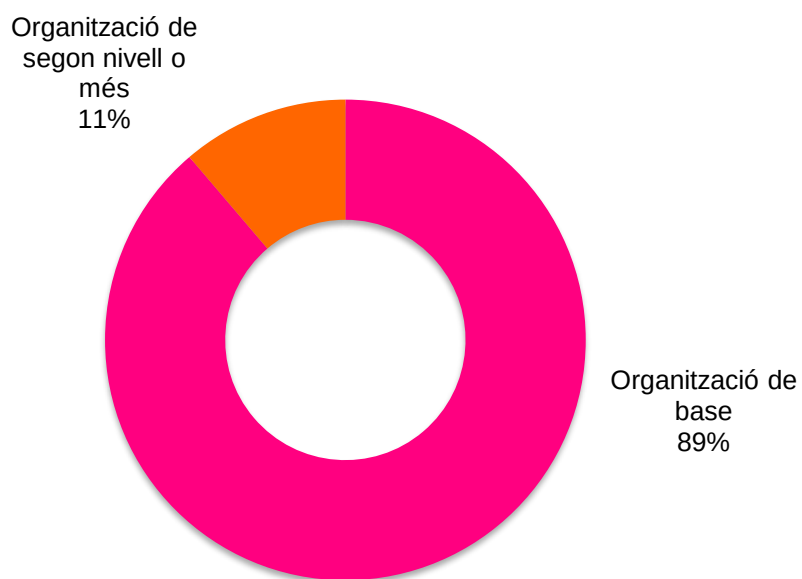
La majoria de les entitats analitzades per aquest informe té forma jurídica d'associació, federació o club esportiu -76%-, el 14% són fundacions i el 10% estan classificades com a “altres” (cooperatives sense ànim de lucre, entitats sense forma jurídica i d'altres formes organitzatives). Cal tenir en compte que les associacions són l'objecte d'estudi principal d'aquesta recerca i per tant, poden estar sobre representades respecte a la distribució real del districte pel que fa a fundacions, associacions i altres formes jurídiques.

Gràfic 2 Forma jurídica de les organitzacions de Sarrià – Sant Gervasi analitzades

El districte de Sarrià - Sant Gervasi se situa a igual nivell que la resta de la ciutat pel que fa a les organitzacions de segon nivell, és a dir un 11%. Per altra banda les organitzacions de base suposen el 89% de les entitats.

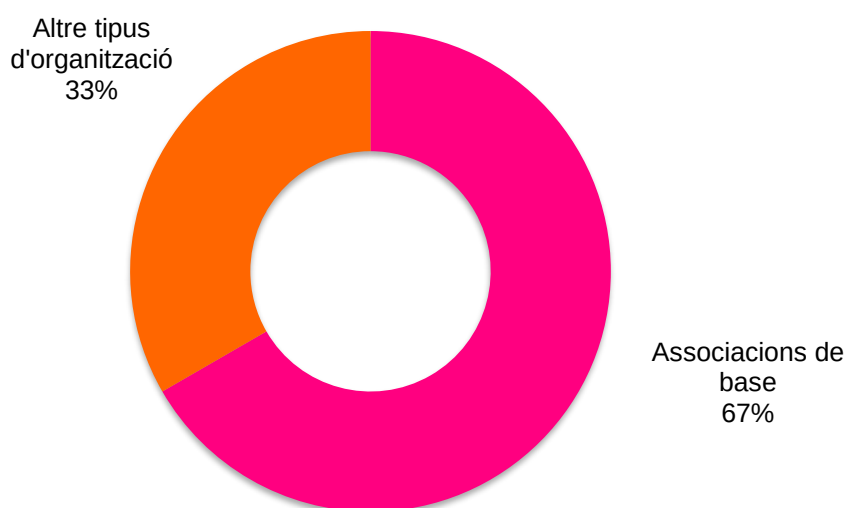
Gràfic 3 Nivell de l'organització

Entre la gran varietat de formes organitzatives, en aquest informe s'ha volgut distingir aquelles que es poden correspondre a les entitats de base associativa. Així, s'ha aïllat les que es consideren associacions de base, aquelles organitzacions de base que tenen forma jurídica d'associació o club esportiu, diferenciant-les de la resta.

El 58% de les organitzacions del districte participants del Panoràmic es corresponen a associacions de base.

Gràfic 4 Tipus de l'organització

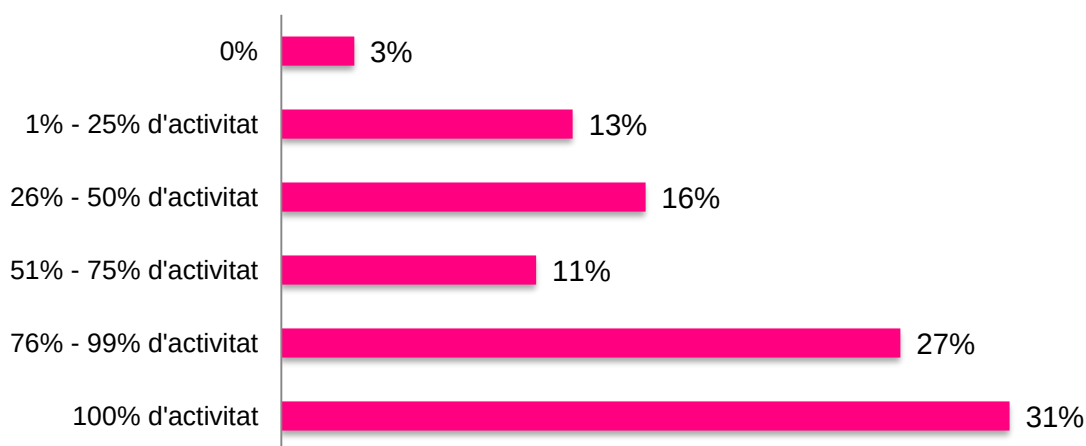

4.2 Àmbit territorial d'actuació

La majoria de les entitats del districte concentren la major part de la seva activitat a la pròpia ciutat -especialment les organitzacions de base-, mentre que les entitats de nivell superior tenen activitat més enllà del municipi, ja que com s'ha comentat hi ha un important nombre de federacions de país degut a l'efecte capitalitat. Al conjunt de la ciutat de Barcelona, el 67% de les organitzacions fan el 76% o més de la seva activitat a la ciutat, una proporció que s'incrementa fins al 70% en el cas de les associacions de base i que agrupa al 60% de la resta d'organitzacions - 64% a les organitzacions de segon nivell i 36% en el cas del tercer nivell o superior-.

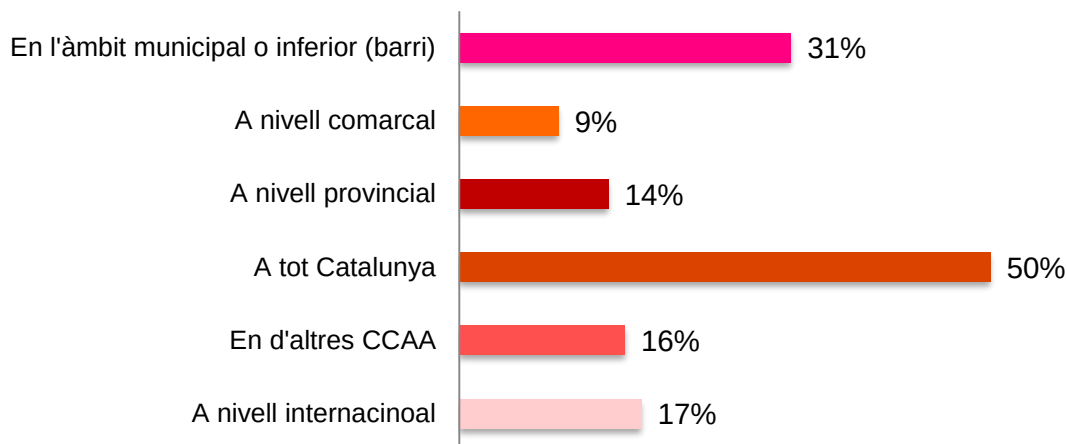
Al districte de Sarrià-Sant Gervasi, el 58% de les organitzacions consultades realitzen entre el 76% i el 100% de l'activitat en el municipi. Les entitats que realitzen menys del 51% de la seva activitat a la ciutat representen el 28% del total i aquelles que desenvolupen entre el 51% i el 75% representen el 11% i el 3% el 0% d'activitat. El que corrobora l'argument de l'elevada concentració en aquest districte de les seues d'organitzacions d'àmbit nacional.

Gràfic 5 Percentatge d'activitat a la ciutat de Barcelona

Entre les entitats que realitzen una part de l'activitat fora de Barcelona, el més destacat és que el 17% actua a nivell internacional, 15 punts percentuals per sota del conjunt de la ciutat. L'actuació en àmbits supramunicipals -comarcal, provincial, a tot Catalunya, o entre d'altres comunitats autònomes- es situa als 89 punts.

Gràfic 6 Àmbit territorial d'actuació de les entitats (pregunta multi-resposta). Només per a entitats <100% d'activitat a Barcelona.

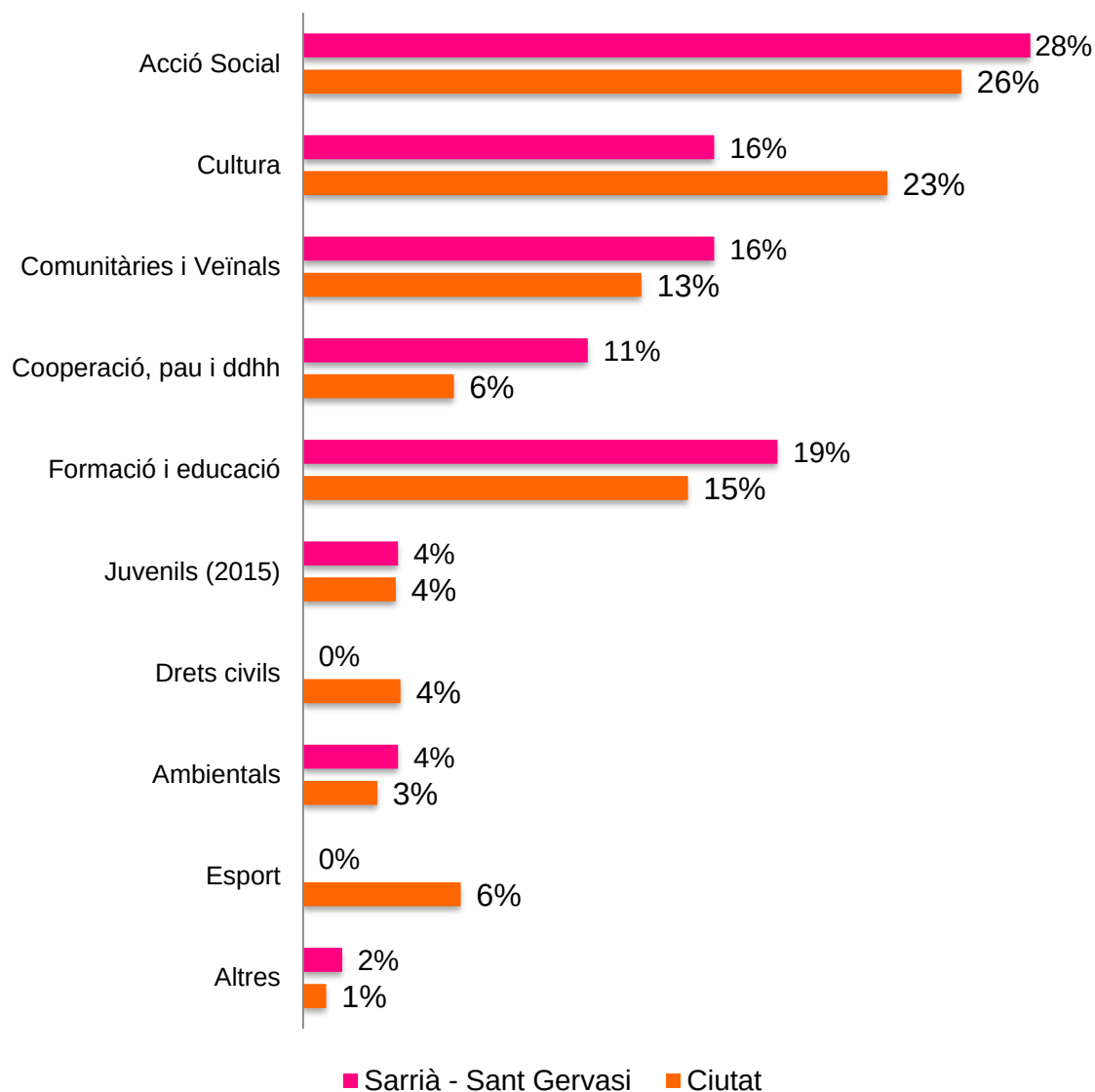

4.3 Àmbit sectorial d'actuació

En relació a l'àmbit sectorial d'actuació principal de les entitats, predomina el d'Acció Social -28%- seguit de la Formació i educació -19%-, la comunitària i veïnal i cultural amb un 16% respectivament, la cooperació, pau i DDHH -11%-, ambientals i juvenils amb un 4% respectivament i altres un 2%.

S'ha de matisar que per a la construcció d'aquest mapa d'àmbits s'ha hagut de destriar el que es considera l'àmbit prioritari en cada cas, tot i que aquest no necessàriament és l'únic. A tall d'exemple, una AMPA s'ha ubicat en l'àmbit de formació i educació encara que aquesta desenvolupi activitats esportives en l'escola. Un altre exemple es troba en una entitat que s'adreça a un col·lectiu en situació de risc i les activitats que desenvolupa per millorar la seva qualitat de vida són culturals. En aquest cas, l'entitat s'ha ubicat en l'àmbit de l'acció social. Aquest exercici d'identificació posa de manifest la transversalitat del món no lucratiu.

Gràfic 7 Àmbit d'actuació prioritari de les entitats de base

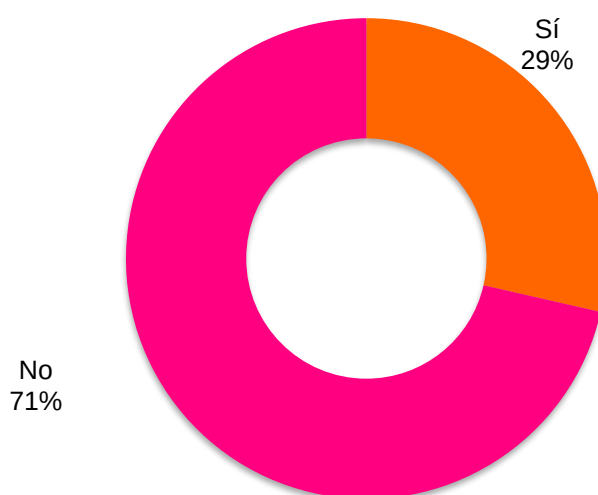

"Bàsicament Sarrià-Sant Gervasi però també ens movem ocasionalment a altres barris".

Extret de les preguntes obertes

El Panoràmic ha introduït un altre element d'organització com és la confessió religiosa. El 29% de les entitats de Sarrià-Sant Gervasi participants en l'estudi afirma estar inspirada en valors religiosos, una proporció superior a la que mostra el conjunt de la ciutat -11%-. Entre aquestes, el catolicisme o l'església catòlica és la religió predominant.

Gràfic 8 Entitats inspirades en valors religiosos

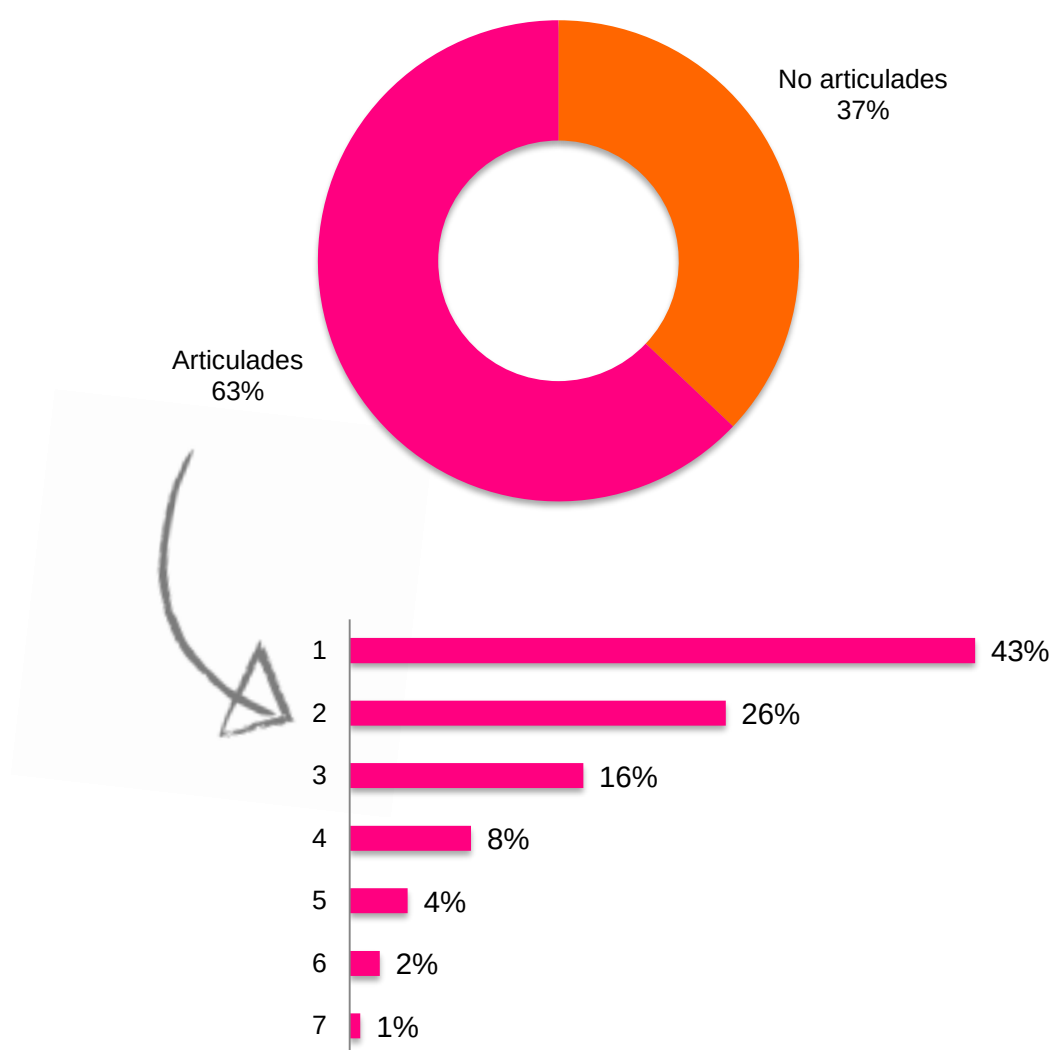
4.4 Articulació

El 63% de les entitats formen part de com a mínim una organització de nivell superior (federacions, plataformes, confederacions, coordinadores, etc.), una proporció lleugerament inferior a la que es dona al conjunt de la ciutat -67%-. Del total d'entitats del districte, el 39% estan articulades més d'una vegada, al mateix nivell del conjunt de la ciutat -39%-. De les que estan articulades, el 43% formen part exclusivament d'una organització de segon nivell o superior, una de cada quatre té representació en dos, el 16% forma part de tres xarxes o plataformes, i el 15% s'articula en 4 o més espais. Al mateix nivell que Barcelona.

Les associacions de base s'articulen en una proporció inferior a la resta d'organitzacions analitzades -60% i 69% respectivament-, alhora que la seva articulació múltiple també

es mostra en proporcions menors – 30% i 62% respectivament-. Una relació que també es dona al conjunt de la ciutat, tot i que les diferències no són tan acusades en tant que les associacions de base s'articulen en un 65% dels casos i la resta d'organitzacions és del 77%.

Gràfic 9 Articulació de les organitzacions de Sarrià-Sant Gervasi i número d'espais d'articulació

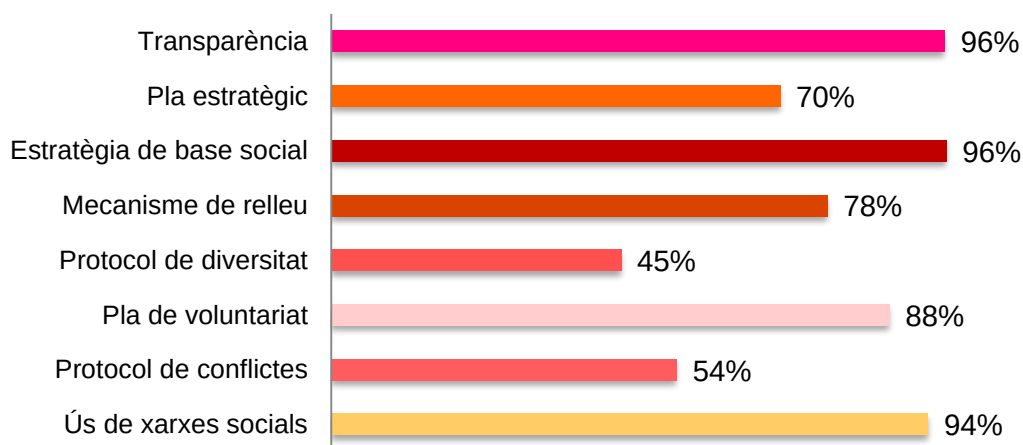
4.5 Instruments i eines associatives

En correspondència amb el conjunt de Barcelona, quasi la totalitat d'organitzacions consultades del districte de Sarrià-Sant Gervasi -92,6%- realitza alguna actuació de transparència, ja sigui la consulta de manera oberta de documentació com estatuts o memòries, o en la possibilitat de consulta d'informació segons el que preveu la Llei de transparència (Llei 19/2014). Un mecanisme que no mostra diferències significatives entre les diverses tipologies i realitats associatives.

El 70,4% de les organitzacions manifesten disposar d'un document escrit sobre el llarg termini -Pla estratègic- o reflexió sobre el futur de l'organització, una proporció sensiblement superior a la de la resta del conjunt de la ciutat -67%- . Una planificació que és superior en el cas de les associacions de base -71%-.

La majoria de les organitzacions -96%- manifesta que realitza accions per ampliar la seva base social, una proporció lleugerament per sobre de la que presenta el conjunt de la ciutat -87%-, sense que es mostrin diferències significatives entre les diferents característiques associatives analitzades.

Gràfic 10 Eines o instruments de les que es doten i fan servir les organitzacions de Sarrià - Sant Gervasi

El 78% de les organitzacions manifesta que disposa d'un mecanisme per escrit per garantir i facilitar el relleu dels i les membres de la Junta Directiva, notablement per sobre del que mostra el conjunt de Barcelona -58%- . Un instrument menys habitual entre les associacions de base -68%-.

El 46% de les organitzacions del districte analitzades, manifesta disposar de criteris de diversitat (sexe, edat, procedència, distribució territorial, etc.) en el funcionament associatiu, sensiblement per sota del que mostra el conjunt de la ciutat -59%-. Uns protocols que es donen en menor proporció entre les associacions de base -33%-.

El 88% organitzacions analitzades disposa o aplica un pla de voluntariat, el 86% d'acord o en procés d'adaptació al que preveu la Llei de Voluntariat i Associacionisme (Llei 25/2015). Notablement per sobre del que es dona al conjunt de Barcelona -64%-.

El 54% de les organitzacions del districte analitzades manifesta disposar d'espais o protocols específics per a la gestió de conflictes dins de l'entitat. Una proporció igual a la del conjunt de la ciutat, i superior a les associacions de base -38%.

Quasi la totalitat de les entitats del districte -94%- manifesta fer servir activament les xarxes socials (Twitter Facebook, etc.), tot i que si ho controlem per la disponibilitat d'aquestes dades, la proporció es redueix al 54%. I d'aquestes, el 75%, treballen amb més d'una xarxa social. Seguint aquest indicador controlat, les associacions de base mostren un ús menor d'aquest tipus de xarxa respecte la resta d'organitzacions -38%- a l'hora que entre les que en fan servir, tot i que les diferències augmenten quan s'analitza l'ús múltiple d'aquest recurs -60%-.

4.6 El suport de Torre Jussana

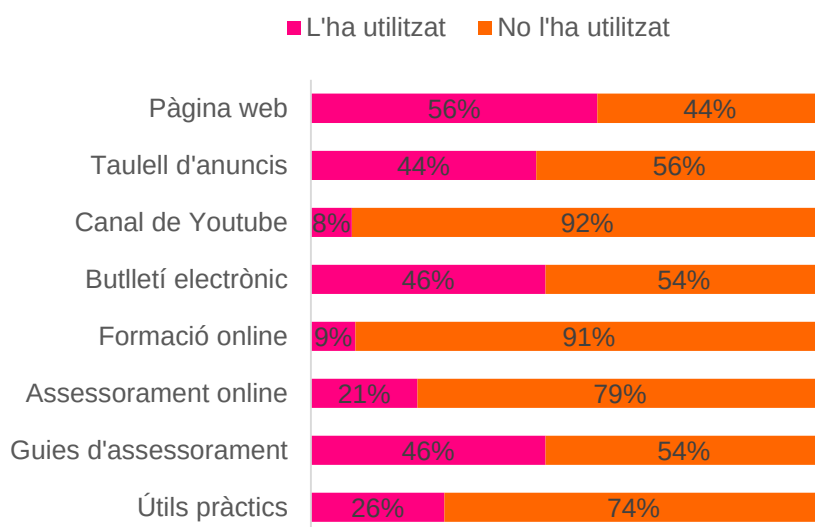
El creixement i la consolidació del món no lucratiu en les darreres dècades ha donat lloc a noves necessitats d'aprenentatge i millora. Des de l'assessorament per crear una entitat fins a les activitats formatives i d'acompanyament són diverses les propostes i recursos que neixen des del propi sector i des de les administracions públiques per enfortir i fer créixer el teixit associatiu. En aquesta línia i en plena revolució tecnològica s'han desenvolupat diverses eines virtuals que contribueixen a la millora associativa. El Panoràmic ha volgut analitzar les principals recollint l'anàlisi que fan les entitats dels serveis digitals que ofereix Torre Jussana, centre de serveis a les associacions. S'ha preguntat per l'espai web, pel seu butlletí, per les guies d'assessorament consultables

al web, pel taulell d'anuncis (on es fan crides de voluntariat, ofertes de feina, etc.), per la col·lecció d'Útils Pràctics, per les formacions i assessoraments online i, per últim, pel canal de Youtube.

Entre els serveis més utilitzats, són l'espai web de Torre Jussana, el seu butlletí electrònic TJ Express i les guies d'assessorament -56%, 46% i 46% respectivament. El taulell d'anuncis del web és emprat pel 44% de les organitzacions analitzades i la col·lecció d'Útils Pràctics és consultada pel 26%.

Les associacions de base fan un menor ús de quasi la totalitat de recursos respecte a la resta d'organitzacions, a excepció de les guies d'assessorament online.

Gràfic 11 Ú dels diferents recursos digitals que ofereix Torre Jussana – centre de serveis a les associacions

5. Les persones

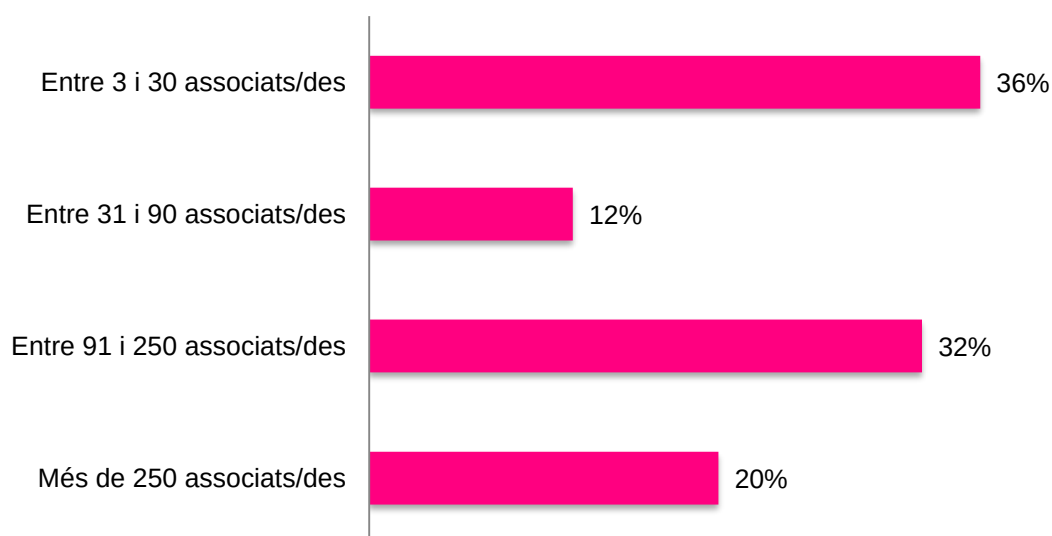
Les entitats compten amb persones associades, voluntàries, col·laboradores, etc. En conjunt, tots aquests grups es poden definir com a ciutadania activa que s'implica, a través d'associacions o de grups informals, per aconseguir uns objectius comuns.

5.1 Persones sòcies

Les persones associades donen sentit al propi model organitzatiu i són l'element indispensable de la vida associativa. El Panoràmic aporta informació sobre aquest col·lectiu. Una de les primeres dades que s'analitzen és la grandària de les associacions en funció de les persones associades que en formen part.

S'han establert 4 grups per analitzar el nombre de persones sòcies de les entitats: d'entre 3 i 30 persones associades, d'entre 31 i 90, d'entre 91 i 250 i de més de 250 (aquests grups s'han establert a partir dels quartils). La distribució per trams mostra una major presència d'entitats d'entre 3 i 30 persones associades -36%-, seguides per les entitats d'entre 91 i 250 persones -32%-, i a certa distància per les organitzacions que associen a més de 250 persones -20%- i les que agrupen entre 31 i 90 persones -12%. Una relació que mostra lleus diferències respecte al conjunt de la ciutat de Barcelona, on el 33% de les associacions agrupen entre 3 i 30 persones i la resta de trams mostra una relació força homogènia, representant cada un al voltant del 22%.

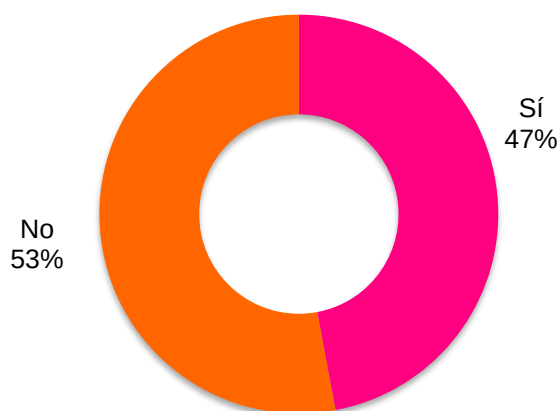
Gràfic 12 Associacions segons el nombre de persones associades (per trams)

Les associacions de base predominen les entitats entre 3 i 30 -33%- i les d'entre 91 a 250 persones associades -35%-, les entitats que agrupen entre 31 i 90 persones el 13% i les de més de 250 persones representen el 19%%. A diferència de les associacions de base, la resta d'organitzacions consultades del districte es caracteritzen per agrupar a un menor nombre de persones, ja que predominen les que agrupen entre 3 i 30 persones -60%- seguides de les de més de 250 -40%-.

El 47% de les organitzacions del districte tenen entre les seves associades, persones amb algun tipus de discapacitat, una proporció superior a la que mostra el conjunt de la ciutat -36%-. Les persones amb discapacitat tenen una major presència en les associacions de base respecte a la resta d'organitzacions.

Gràfic 13 Entitats que compten amb persones sòcies amb discapacitat

Per tal de poder analitzar com s'impliquen les persones sòcies en el dia a dia de l'organització, s'han establert tres nivells de participació. El nivell A fa referència al grau més alt d'implicació i el C al més baix.

Nivell A

Assistència a les assemblees, participació continuada en les activitats, col·laboració en l'organització d'aquestes, assumpció de responsabilitats en l'associació i, si és el cas, pagament de quota d'associat/da.

Nivell B

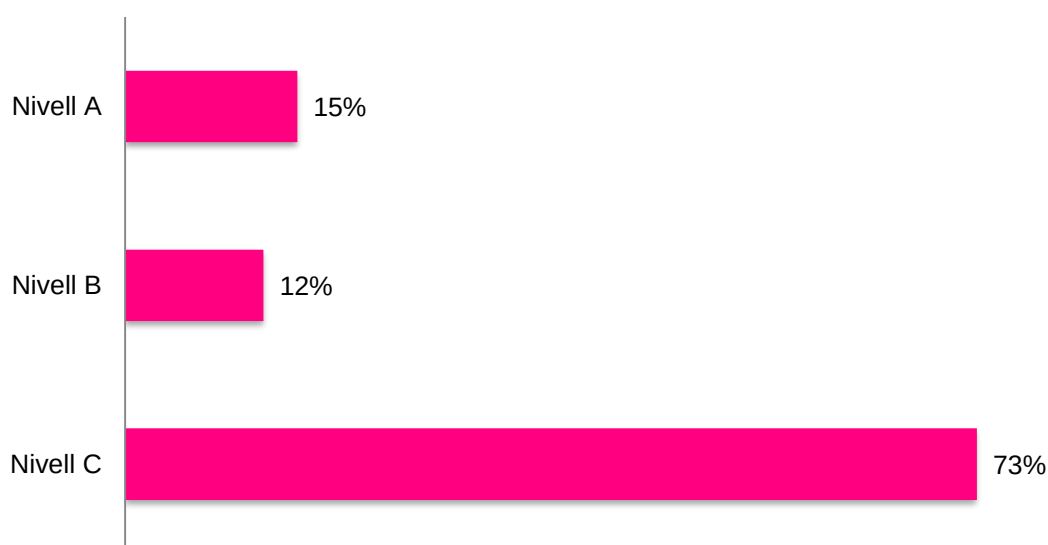
Assistència a les assemblees, participació puntual en les activitats organitzades per l'associació i, si és el cas, pagament de la quota d'associat/da.

Nivell C

Participació puntual en les activitats de l'associació i, si és el cas, pagament de la quota d'associat/da.

A partir dels resultats obtinguts, es pot observar que el nivell d'implicació C és el majoritari -73% del total de persones associades-, amb diferències significatives amb la resta de nivells. -15% nivell A i 12% nivell B-. Una relació diferent a la que mostra el conjunt de Barcelona ciutat, on el volum de persones associades es redueix segons s'incrementa el grau d'implicació: el nivell C representa el 50% de les associades, el nivell B representa el 32% i el nivell A representa el 18%.

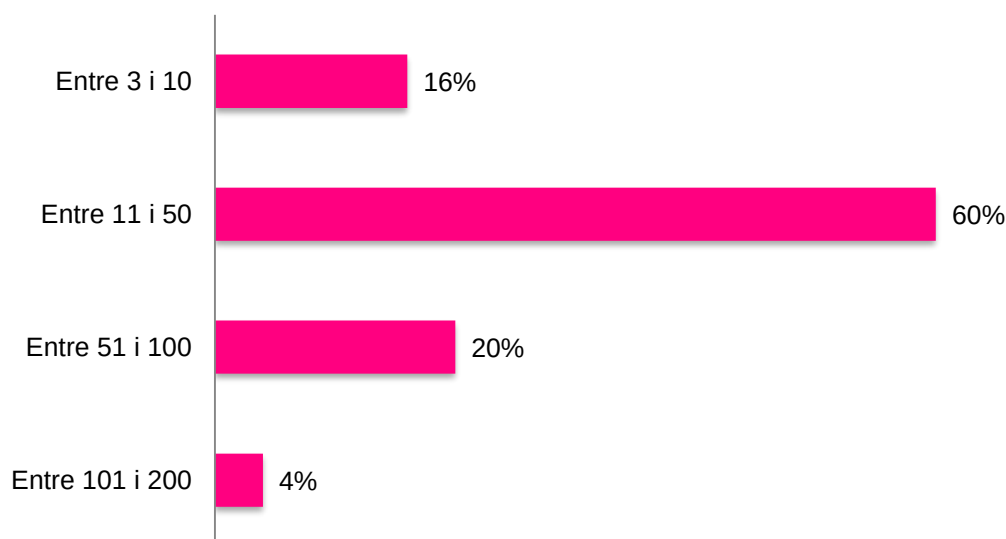
Gràfic 14 Persones associades segons nivells d'implicació

5.2 L'assemblea i la junta directiva

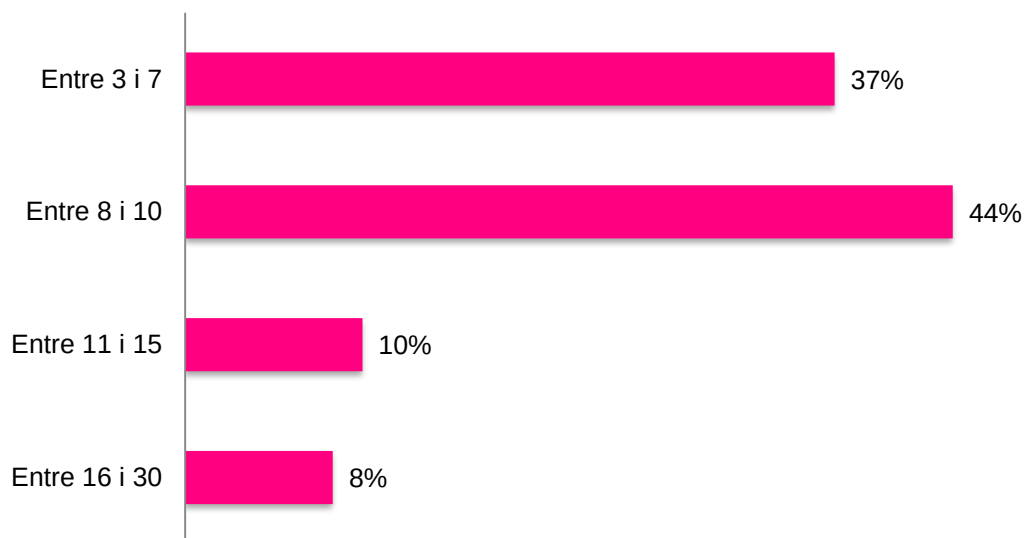
Les associacions compten amb dos òrgans importants: l'assemblea (el màxim òrgan sobirà d'una associació) i la junta directiva (principal òrgan de govern de les associacions). Pel que fa a la participació de les persones associades a l'assemblea, majoritàriament -60%- hi participen entre 11 i 50 associats/des (independentment del nombre de socis/es de l'entitat). Un nivell de participació en les mateixes proporcions que al conjunt de la ciutat de Barcelona. De mitjana hi participen unes 39 persones; tenint en compte que la mitjana d'associats/des per entitat al districte és de 738 persones, podem afirmar que la participació assembleària és substancialment baixa, tot i ser l'element essencial per garantir la democràcia interna de les associacions.

Gràfic 15 Total persones participants a la darrera assemblea de 2015

D'altra banda, bona part de les entitats tenen juntes directives formades per entre 8 i 10 persones -44%-, tot i que la moda de persones que formen la junta directiva –xifra més freqüent- es situa en 10 persones. Com és lògic, a mesura que augmenta el nombre de membres a les juntes, disminueix el percentatge d'entitats que presenten aquesta característica. I a mesura que s'incrementa el volum de socis de l'organització, també s'incrementa el nombre de membres de la Junta. Les associacions de base mostren un volum major de membres de la junta directiva que les associacions que no ho són.

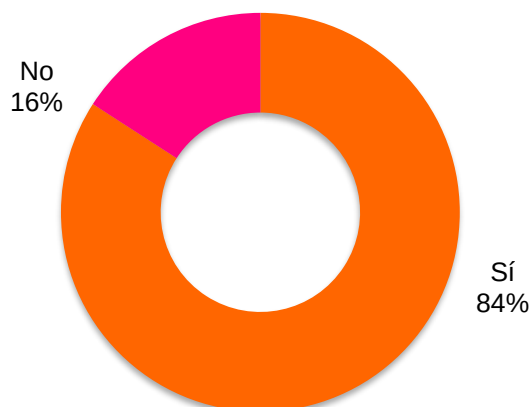
Gràfic 16 Nombre de persones que formen la junta directiva (per trams)

5.3 Persones voluntàries

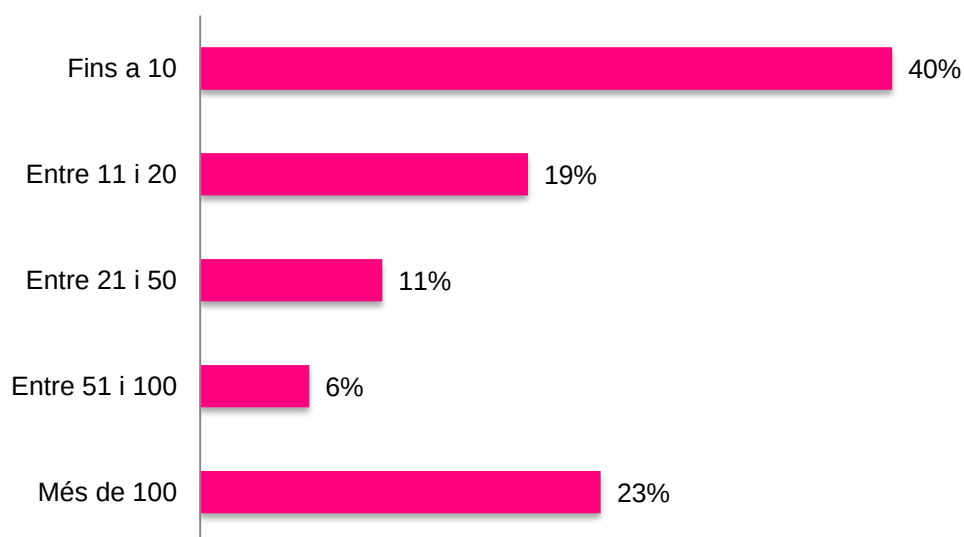
A banda de les persones associades i dels òrgans de govern, la majoria de les entitats consultades de Sarrià-Sant Gervasi compten amb persones voluntàries -84%-, una proporció similar que al conjunt de la ciutat de Barcelona -79%-. Les associacions de base mostren una menor presència de persones voluntàries respecte a la resta d'organitzacions analitzades -79% i 95% respectivament-. Les entitats d'acció social, també es caracteritzen per disposar de forma majoritària d'equips de persones voluntàries, en un 83% dels casos. Les organitzacions sense persones remunerades també mostren una menor presència de persones voluntàries respecte les que sí que en disposen -75% i 91% respectivament-. Per altra banda, a mesura que incrementa la mida pressupostària de l'organització també s'incrementa la proporció d'entitats que disposen d'equips de persones voluntàries.

Gràfic 17 Entitats que compten amb persones voluntàries (no socis/es)

Entre aquestes entitats, el més habitual és que comptin amb equips voluntaris d'entre 1 i 10 persones, de fet el 44% del total s'ubica en aquest tram. El 31% de les entitats compta amb fins a 10 voluntaris, 13% de les entitats compta entre 11 i 20 persones voluntàries, i el 13% compta entre 21 i 50 persones. Per últim, el 43% de les entitats del districte compta amb més de 100 persones voluntàries. Una relació amb poques diferències significatives respecte el conjunt de Barcelona. El equips de persones voluntàries de les associacions de base no mostren diferències significatives respecte als de la resta d'organitzacions. Per altra banda, les organitzacions amb un major volum econòmic mostren també una tendència creixent en el nombre de persones voluntàries.

Gràfic 18 Entitats segons el nombre de persones voluntàries no associades

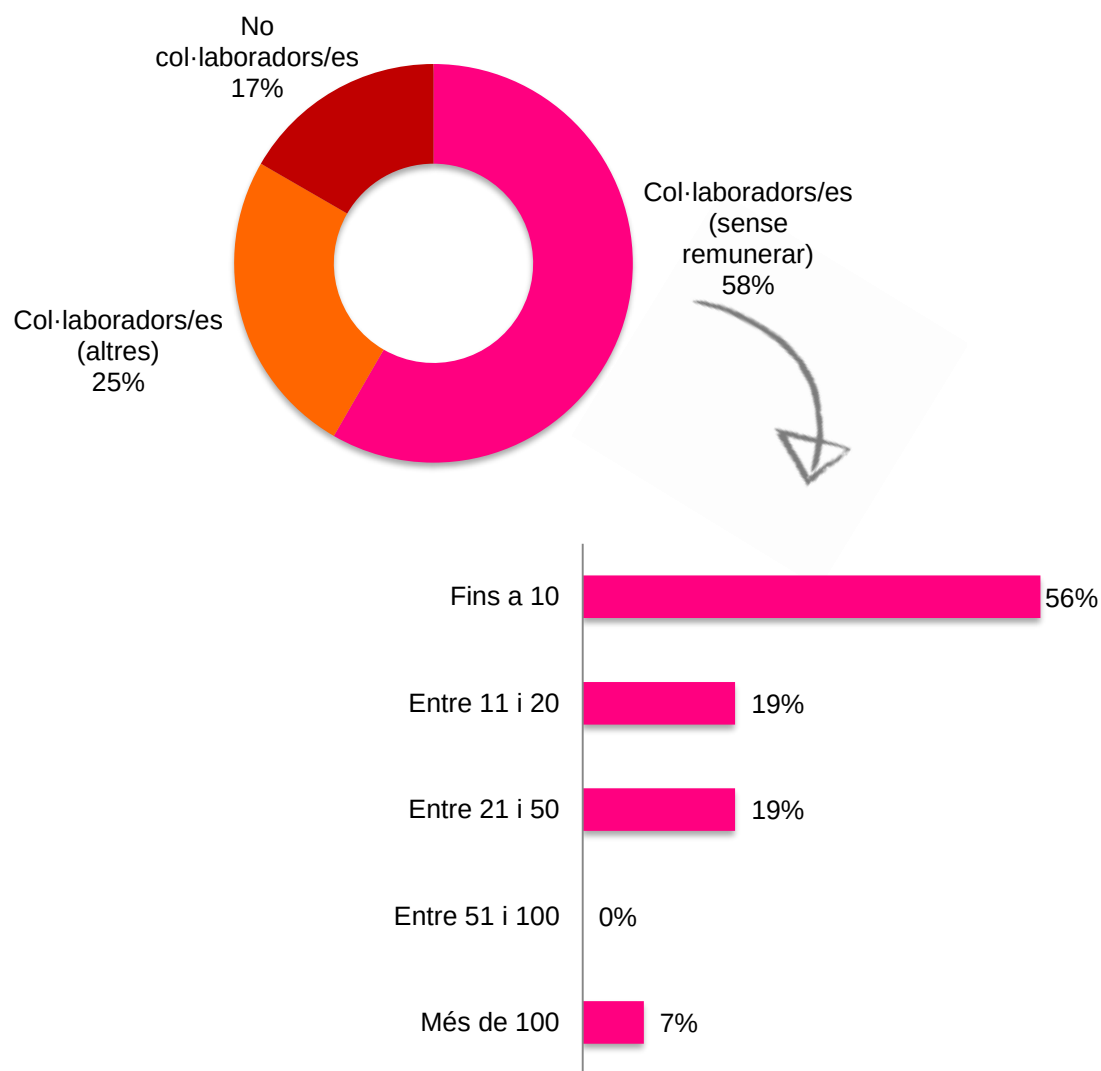

5.4 Persones col·laboradores

La relació que les persones poden establir amb una organització social és molt diversa, tantes com a voluntats existeixin. Els criteris per analitzar-les poden ser l'estabilitat, l'assumpció de responsabilitats, la capacitat d'incidència, el nivell d'activació o les funcions que es realitzen. En aquest apartat es proposa l'anàlisi de les persones col·laboradores, aquelles que tot i no disposar d'un vincle orgànic amb l'organització, mantenen una relació en la que generen algun tipus d'aportació. De col·laboracions hi ha de molts tipus: persones que col·laboren exclusivament en l'edició d'un projecte concret, que donen un cop de ma de tant en tant, estudiants que fan les seves pràctiques acadèmiques, persones que assessoren, aquelles que fan una aportació econòmica de forma estable sense voler assumir cap responsabilitat orgànica, etc. En aquest sentit, s'ha classificat aquest perfil en tres categories: entitats que no reben aquest tipus de col·laboracions, les que disposen de persones que col·laboren sense rebre cap tipus de remuneració, i les entitats que generen altre tipus de relacions de col·laboració externa.

El 58% de les organitzacions consultades compta amb persones que col·laboren de manera desinteressada, una proporció que en el cas de les associacions de base es dona en el 60% dels casos. El 25% de les organitzacions disposen de persones que generen altres tipus de col·laboracions. Aquest cas és menys freqüent a les associacions de base -20%-, i a la resta d'organitzacions es dona en el 33% de les entitats. En general, aquest tipus de relació representa a un nombre reduït de persones, al 56% dels casos es tracta d'un volum de fins a 10 persones.

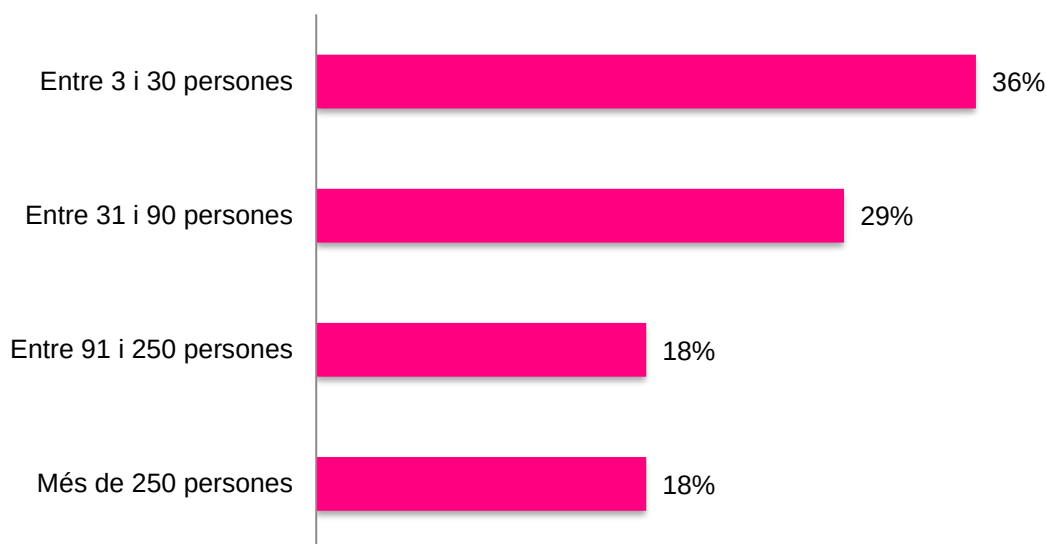
Gràfic 19 Entitats que compten amb persones col·laboradores

5.5 Persones actives

Les entitats proposen diferents maneres per tal que les persones hi participin: associar-se, col·laborar o realitzar tasques de voluntariat. Contemplant aquesta visió àmplia de la participació s'ha volgut analitzar el volum de persones que es mostren actives a les entitats. Al districte de Sarrià-Sant Gervasi, el 36% de les organitzacions consultades disposen d'entre 3 i 30 persones actives, el 29% entre 31 i 90 persones i el 18% entre 91 i 250 persones actives i més de 250 respectivament.

Gràfic 20 Entitats segons el nombre de persones actives

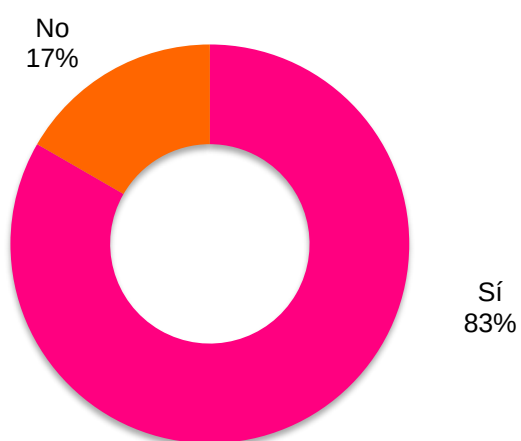
5.6 Persones remunerades

Segons els resultats del Panoràmic, el 83% de les entitats del districte de Sarrià-Sant Gervasi compta amb persones remunerades en els seus equips, és a dir, persones que reben una contraprestació econòmica pels serveis aportats. Una proporció superior a la del conjunt de la ciutat de Barcelona -81%-. Això mostra una certa professionalització del teixit associatiu¹, tot i que la gran majoria compta amb un equip de pocs professionals

¹ Aquesta dada pot estar esbiaixada per una sobre representació a la mostra de les organitzacions amb personal remunerat, donat que el 35% de les enquestes han estat realitzades per persones amb una vinculació laboral amb l'organització a la que representaven. De fet, és coherent pensar que les organitzacions amb personal remunerat disposen d'una major predisposició a respondre una enquesta com el Panoràmic, donada la seva major capacitat de dedicació.

–el 73% d'entitats té un equip de fins a 10 treballadors/es-. Cal destacar que en el 38% de les entitats analitzades, els equips remunerats estan compostats per una o dues persones, representant la categoria més nombrosa.

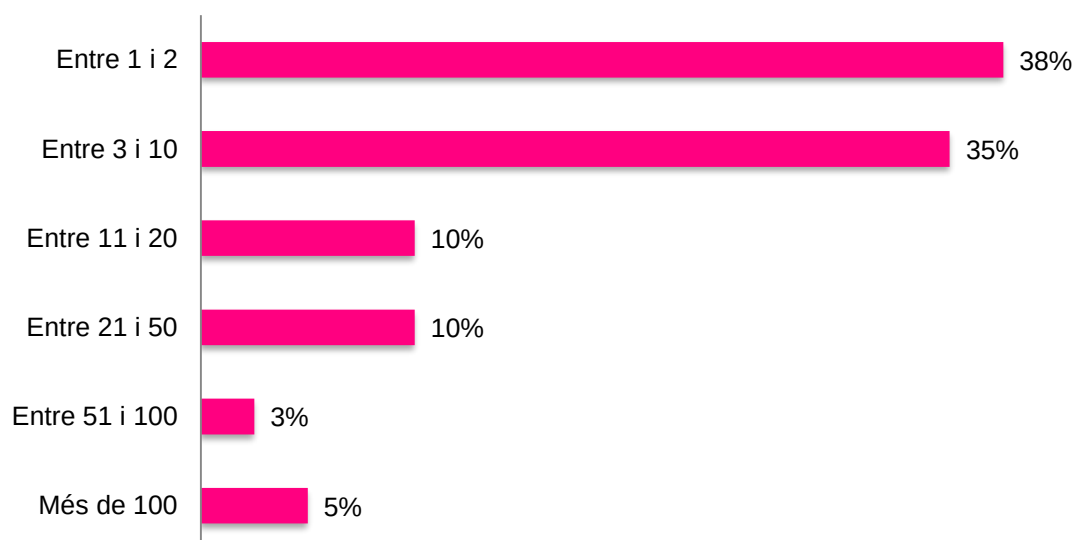
Gràfic 21 Entitats que compten amb persones remunerades

(hi ha) Autònoms contractats que facturem

Extret de les preguntes obertes

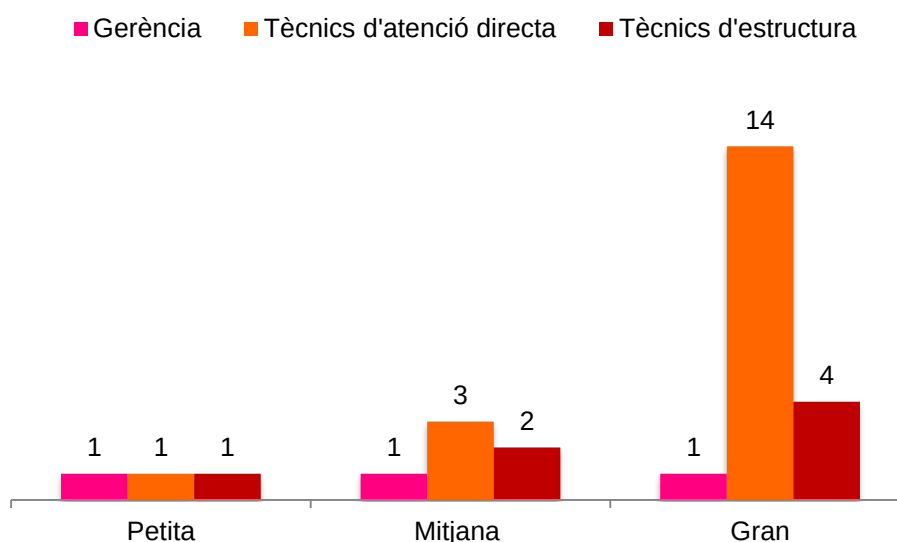
Gràfic 22 Entitats segons el nombre de persones remunerades

Per tal d'aprofundir en els equips remunerats, el Panoràmic recull indicadors sobre les 3 categories laborals. Es tracta de l'atenció directa -lligada a les activitats-, la dedicació a estructura -com són les tasques administratives, de comunicació, etc.- i la gerència o direcció. Atès que hi ha diferències segons el nombre de persones remunerades, s'ha estructurat la informació en quatre grups en funció de la grandària dels equips de persones remunerades².

Els resultats assenyalen que la contractació es concentra en les funcions d'atenció directa, especialment a les entitats més grans. Comparativament, els tècnics i tècniques d'estructura, és a dir, aquelles persones que realitzen les accions que no estan directament vinculades a l'activitat però que són necessàries, com ara les tasques administratives o l'elaboració de projectes, representen menys que les persones dedicades a l'atenció directa. Menció a part mereixen les organitzacions grans, on l'increment de les persones treballadores es concentra de forma quasi absoluta en les funcions d'atenció directa.

Gràfic 23 Nombre de persones remunerades segons el tipus d'activitat que realitzen

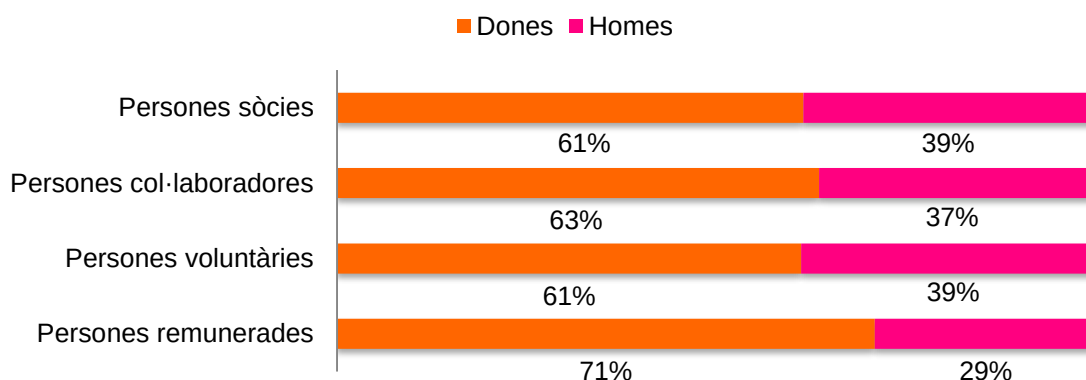

² Donat l'increment del paper del Tercer Sector en la gestió de serveis públics, al Panoràmic d'aquesta edició hem volgut mostrar aquesta realitat creixent, atorgant la mateixa classificació que es fa servir per analitzar la mida d'una empresa amb ànim de lucre, per l'estudi de les organitzacions sense ànim de lucre que disposen de persones remunerades. En aquest sentit, s'ha classificat a les entitats en quatre categories segons el nombre de persones remunerades: micro -fins a 10-, petita -entre 11 i 49-, mitjana -entre 50 i 250- i grans -més de 250-.

5.7 La participació de dones i homes

El món lucratiu és, en general, un sector feminitzat pel que fa a les persones remunerades, de fet, en el cas de Sarrià-Sant Gervasi el 71% són dones. Una proporció que dista considerablement respecte el total de dones associades, que representen el 61% del total de persones associades a les organitzacions. En el cas de les persones col·laboradores i les voluntàries, aquesta relació s'inverteix. Així, el 63% de les persones col·laboradores i el 61% de les voluntàries són dones. Al districte de Sarrià-Sant Gervasi la presència de la dona en les diferents estructures de participació mostra uns nivells en general més alts que al conjunt de Barcelona, on les dones representen el 48% del total de les persones associades, les col·laboradores representen el 53%, les voluntàries el 59% i les remunerades el 73%, en aquest cas superior.

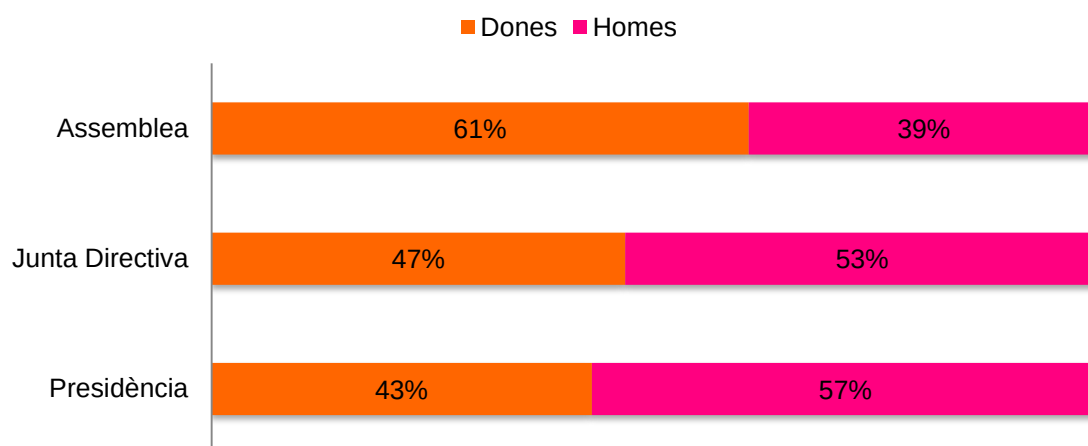
Gràfic 24 Persones implicades en les entitats per sexe

Amb una relació inversament proporcional entre la proporció de dones i homes associades i la de dones i homes que assisteixen a l'assemblea, el 61% de les persones que assisteixen a aquest òrgan de participació són dones. Malgrat això, la representació femenina es redueix progressivament a mesura que augmenta el grau de responsabilitat als diferents espais. Així, les dones representen el 47% de les persones membres de les juntes directives i ostenten el 43% de les presidències. Una tendència que reproduceix el que es dona al conjunt de la ciutat de Barcelona, tot i que en el cas del districte de Sarrià-Sant Gervasi, la presència femenina es mostra entre 6 i 1 punts percentuals per sobre -55% a l'assemblea, 48% a les juntes directives i 44% a les presidències-.

En el cas de les associacions de base, les dones ocupen el 51% dels càrrecs de la Junta directiva i el 48% de les presidències. I els de no base, el 32% per a la Junta directiva i el 30% per a la Presidència.

Gràfic 25 Persones assistents a la darrera Assemblea, membres de la Junta Directiva i presidència per sexe

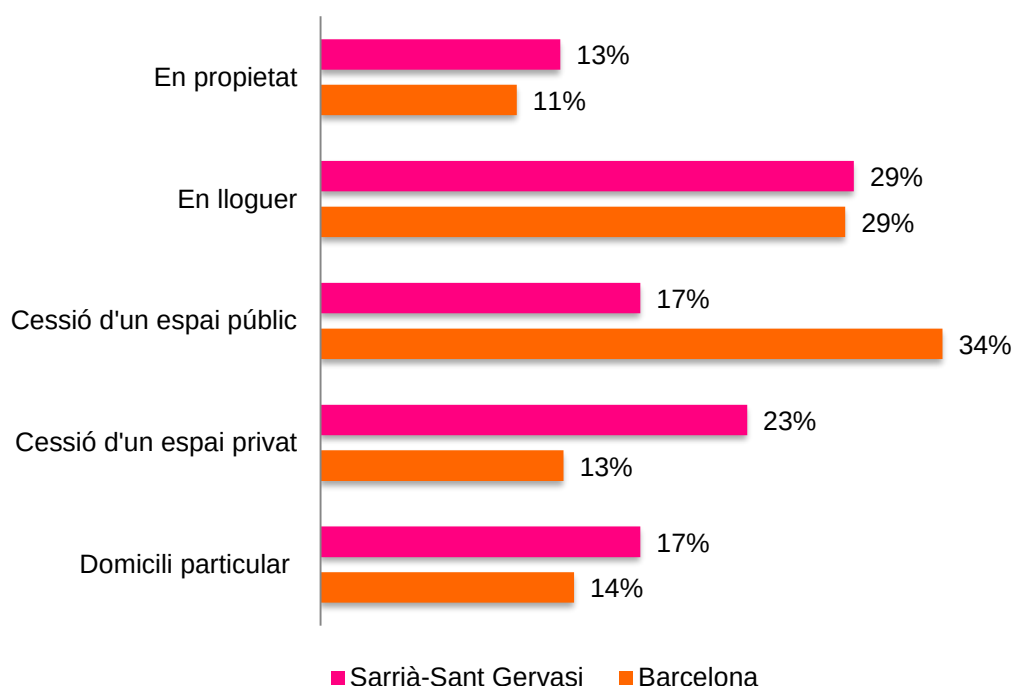

6. Espais i equipaments

Els espais i equipaments són un dels recursos fonamentals de la vida associativa donat que, en molts casos, són necessaris per al desenvolupament d'activitats. Són també espais de visibilitat i de relació. Un primer element que s'analitza en relació a aquesta qüestió són les seus de les entitats.

La majoria de les entitats consultades de Sarrià-Sant Gervasi tenen la seu actual en un espai llogat -29%, i el 23% la tenen en la cessió d'un espai privat. Les seus en propietat representen el 16% del total i les que es troben en domicilis particulars suposen el 13%. Unes proporcions que disten de les que mostra el conjunt de la ciutat de Barcelona, amb una major proporció de seus cedides en espais públics -34%- o ubicades en domicilis particulars -14%-, i una menor proporció de seus de lloguer o propietat.

Gràfic 26 Situació de la seu actual

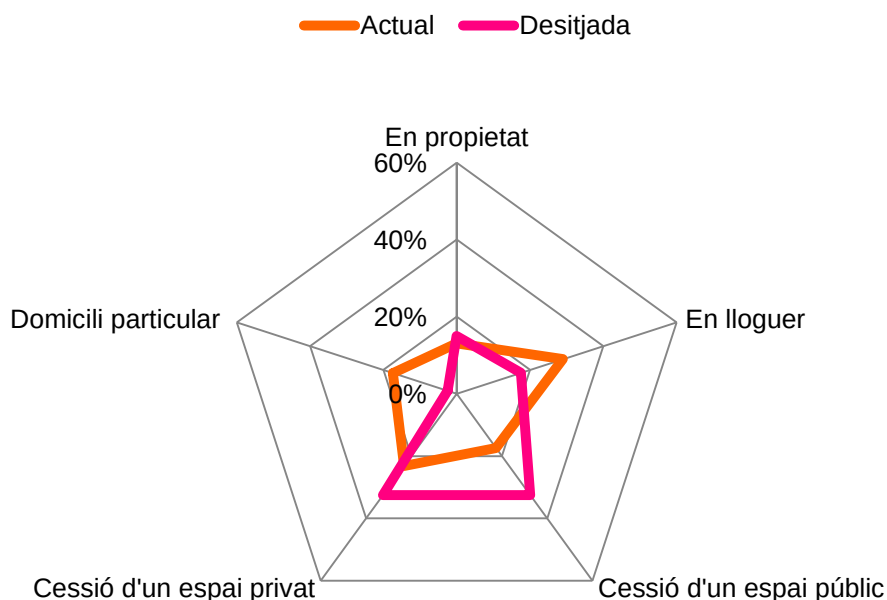
Gran part de les seus en domicilis particulars es corresponen a associacions de base, on aquest tipus de titularitat representa el 23% del total. Les seus en propietat representen el 9% de les associacions de base i el 20% de la resta d'organitzacions. Les seus en lloguer representen el 30% en les associacions de base i el 28% en la resta.

La seu en cessió d'un espai públic representa un 21% en les associacions de base i un 12% en la resta.

L'edat de les organitzacions també mostra una relació amb la titularitat de la seu. Les entitats que disposen de seus en propietat s'incrementen al mateix temps que augmenta la seva antiguitat. La tendència inversa no s'observa en les seus en cessió, ja sigui en un espai públic o privat, i tampoc en les ubicades en un domicili particular. En el cas de les seus en lloguer, no es mostra cap tendència relacionada amb l'antiguitat de l'organització, tot i que si s'observa major agrupació en aquelles entitats creades entre 1981 i l'any 2000.

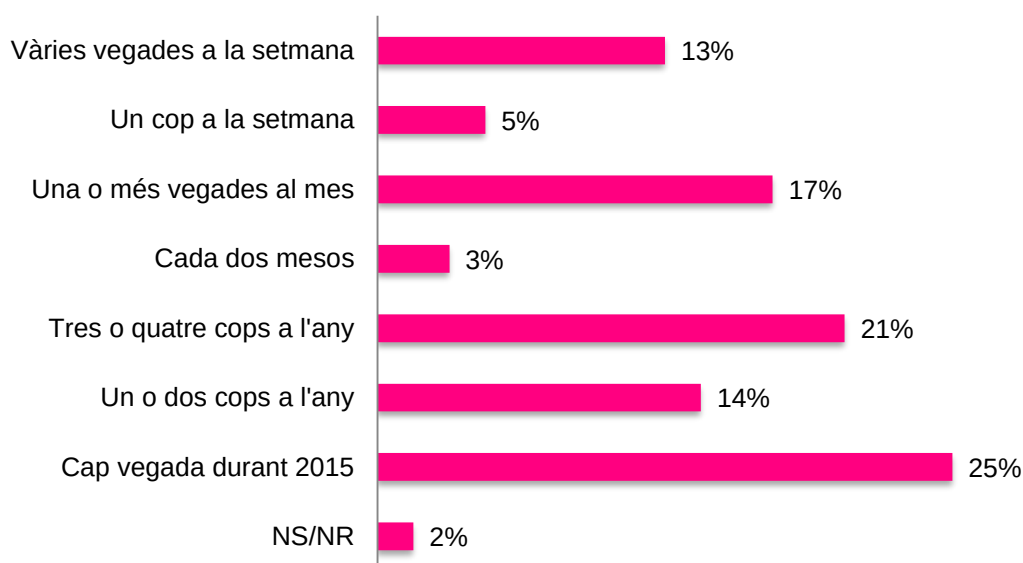
En preguntar a les entitats per l'opció desitjada, s'observa com la cessió d'un espai públic i privat continua mostrant-se com les opcions majoritàries, tot i que en aquest cas s'accentua, ja que representaria el 33% de la situació desitjada. El lloguer que és la situació actual més habitual és la que perd més punts si es compara amb la situació desitjada, el domicili privat és la opció menys desitjada -3%- i en propietat només varia en dos punts percentuals a favor de la situació desitjada.

Gràfic 27 Comparació entre la situació de la seu actual i desitjada

Més enllà dels espais dels quals disposen les entitats, aquestes fan ús dels espais públics oberts de la ciutat amb certa freqüència: l'18% de forma setmanal, i un 17% una o més vegades al mes, el 3% cada dos mesos, el 35%, l'opció més habitual, el fa servir de un a quatre cops a l'any i el 25% cap cop durant el 2015.. No es mostren diferències significatives en l'ús dels espais públics oberts entre les associacions de base i la resta d'organitzacions.

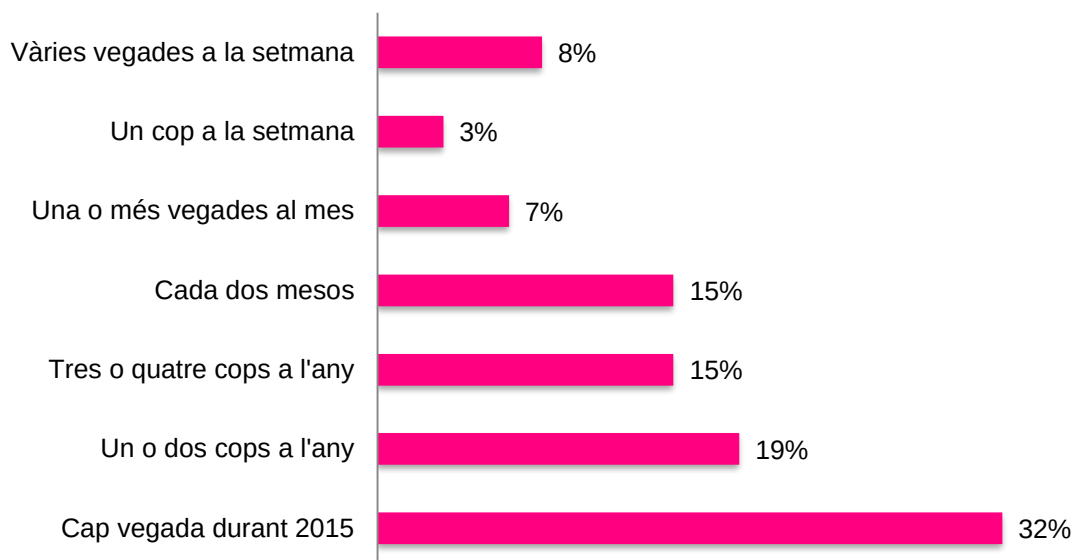
Gràfic 28 Freqüència d'ús dels espais públics oberts

Independentment del fet que la seu de l'entitat estigui o no ubicada en un espai públic, en molts casos la realització d'activitats requereix la sol·licitud d'un espai públic. En aquest cas, el 68% de les entitats de Sarrià-Sant Gervasi han fet ús dels equipaments públics alguna vegada al llarg de l'últim any. Un 19% en fa un ús habitual -una o més vegades al mes-, i un 31% en fa un ús esporàdic -entre tres i sis cops l'any- i el 19% un ús puntual –un o dos cops a l'any-.

Les associacions de base fan un major ús dels equipaments públics respecte la resta d'organitzacions. Així, el 22% de les associacions de base n'han fet un ús habitual i un 14% per la resta d'associacions, un 35% d'ús esporàdic per les primeres i un 23% per les segones, i d'us puntual un 16% i un 23% respectivament.

Gràfic 29 Freqüència d'ús dels equipaments públics

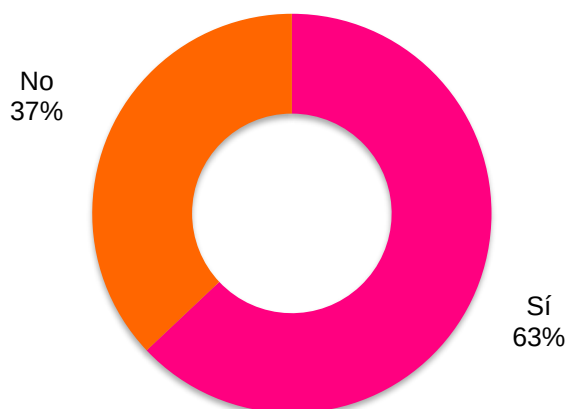

"Cada vegada es mes difícil aconseguir al seu us. No disposem d'una relació d'espais públics a la disposició de les associacions. Massa complicat als tràmits per a seu us i el us del espai públic."

Extret de les preguntes obertes

Respecte a les seus de les entitats, independentment de la titularitat d'aquest, en la mateixa línia que al conjunt de la ciutat, el 63% de les organitzacions de Sarrià-Sant Gervasi manifesta que la seva entitat té adaptats els equipaments per a l'accés de persones amb discapacitat o dificultats de mobilitat. Una proporció que es redueix en deu punts percentuals en el cas de les associacions de base, mostra un increment en el cas de les organitzacions amb més volum d'associats, en les que disposen de persones contractades i en les que mobilitzen majors recursos econòmics.

Gràfic 30 Adaptació dels equipaments per a les persones amb discapacitat

"Seria responsabilitat del propietari?"

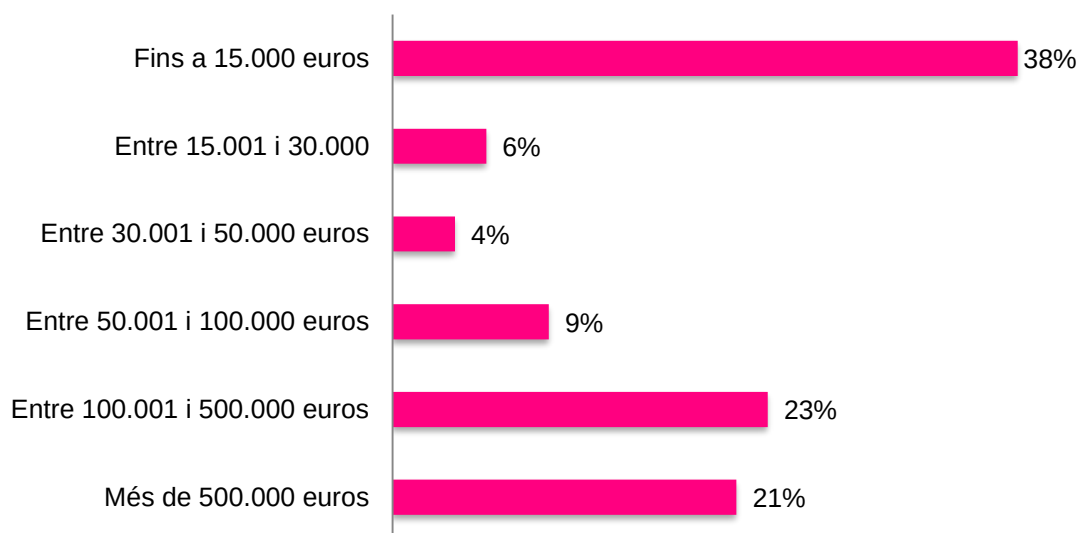
Extret de les preguntes obertes

7. Els recursos econòmics

7.1 Volum d'ingressos i resultats econòmics

En termes generals, les entitats tenen un volum econòmic reduït i acostumen a fer molt amb poc, especialment les organitzacions més petites. A diferència del conjunt de Barcelona on el 39% de les entitats mostren uns ingressos anuals de fins a 15.000 €, al districte de Sarrià-Sant Gervasi, aquest volum d'ingressos representa el 38% de les entitats consultades. El districte es caracteritza per unes organitzacions amb un volum considerable d'ingressos, el 44% d'elles ingressa més de 100.001 € -el 21% més de 500.000 €-, proporcions que en el cas del conjunt de la ciutat representen el 29% i 12% respectivament. De fet, es mostra una polarització entre les associacions de base i la resta d'organitzacions del districte. El 53% de les organitzacions de base manifesta disposar d'uns ingressos fins als 15.000 € i el 28% ingressa més de 100.000 €. La resta d'organitzacions es caracteritzen per disposar d'un important volum econòmic, en tant que el 66% manifesta ingressar més de 100.000 € -el 33% ingressa més de 500.000 €-

Gràfic 31 Ingressos reals de les entitats de Sarrià-Sant Gervasi per trams (exercici 2015)

Si analitzem les xifres d'ingressos i despeses per la mida de les organitzacions³, s'observa que a les entitats micro, tot i mostrar un petit dèficit, les despeses i els ingressos són força similars. Les entitats mitjanes mostren un dèficit relativament important, que de mitjana és de 2.740,81 €. Les entitats que mostren un superàvit són les petites -1.252,46- i les entitats grans, que en aquest cas es correspon a un important saldo positiu, ja que de mitjana han ingressat 79.986 € més dels que han gastat. De fet el 29% de les entitats del districte ha quadrat el seu resultat econòmic, el 24% mostra un dèficit i el 47% va tenir resultats positius. Uns resultats que van en la mateixa línia que al conjunt de la ciutat.

Les associacions de base mostren uns resultats econòmics amb un major grau de dèficit respecte a la resta de les organitzacions. Mentre que en aquest segon cas, el superàvit es dona en el 71% dels casos i el dèficit en el 12%, a les associacions de base aquestes proporcions són en tots dos supòsits del 31%.

Taula 1 Ingressos i despeses reals segons grandària de les organitzacions (exercici 2015)

	Ingressos reals	Despeses reals	Saldo
Micro	1.918,18	1.921,18	-3,00
Petites	12.078,41	11.375,79	702,61
Mitjanes	89.140,28	88.757,95	382,33
Grans	1.272.031,59	1.263.625,03	8.406,56

7.2 Fonts de finançament

En el cas de Sarrià-Sant Gervasi, la principal font de finançament de les entitats són els recursos propis, ja que aquests representen el 54% dels recursos totals. D'altra banda, els recursos públics representen el 26%, i els provinents de fonts privades el 20%. Una relació que és similar de la que es dona al conjunt de la ciutat de Barcelona, on la

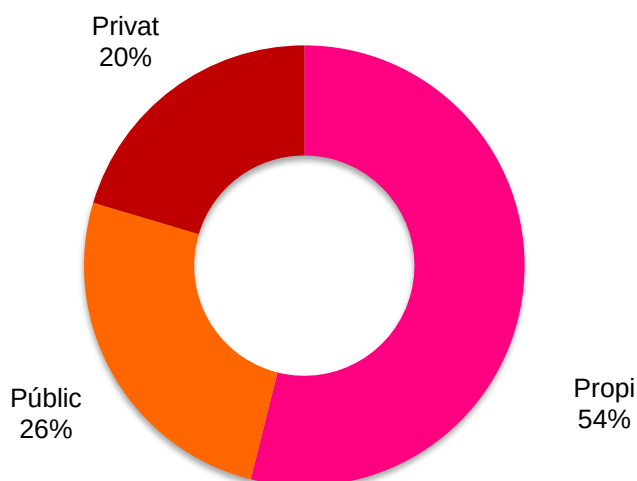
³ Categorització realitzada en base als quartils de les despeses del total de les entitats de Barcelona. S'han classificat en quatre grups segons el seu volum de despesa: micro (menys de 5.000€), petites (entre 5.001€ i 29.170€), mitjanes (entre 29.171€ i 150.00€) i grans (més de 150.001€).

principal font de finançament es correspon als recursos propis -55%-, seguida de les fonts públiques -32%- i les privades -13%-.

A les associacions de base, la proporció de finançament propi s'incrementa fins al 62%, el provinent d'administracions públiques 25% i 13% el privat. A la resta d'organitzacions analitzades, el finançament públic s'incrementa fins al 27% i el propi es redueix 21 punts percentuals. En tots dos casos, el finançament privat augmenta fins al 31%

En les organitzacions que tenen personal remunerat el finançament propi suposa el 46% i el 98% per a les que no tenen personal remunerat, 30% de finançament públic en les organitzacions amb personal remunerat i 24 amb finançament privat.

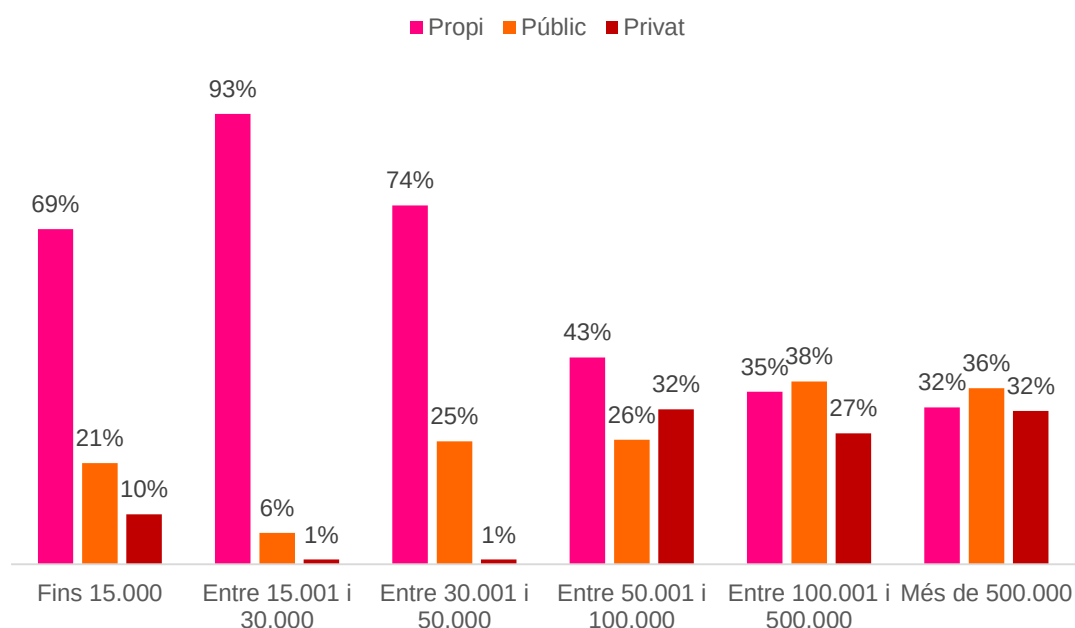
Gràfic 32 Ingressos de l'any 2015 per fonts de procedència

Si s'analitza les fonts de finançament segons el volum econòmic de les organitzacions - en base al seu nivell d'ingressos-, no s'aprecia una tendència clara com la que es dona al conjunt de la ciutat de Barcelona. Els resultats mostren com el finançament propi arriba al seu màxim (93% del pressupost anual) entre les organitzacions amb ingressos de 15.000 a 30.000 €. El finançament públic, en canvi, destaca significativament en organitzacions amb pressupostos de 100.001 a 500.000 € (38%).

A nivell de ciutat, aquestes diferències mostren una clara relació entre volum econòmic i accés a fonts d'ingressos. L'increment del volum econòmic genera tendències divergents entre les fonts de finançament, segons si la font de finançament és pública - creix- o es tracta de finançament propi -decreix-.

Gràfic 33 Procedència de les fonts de finançament per trams de volum econòmic

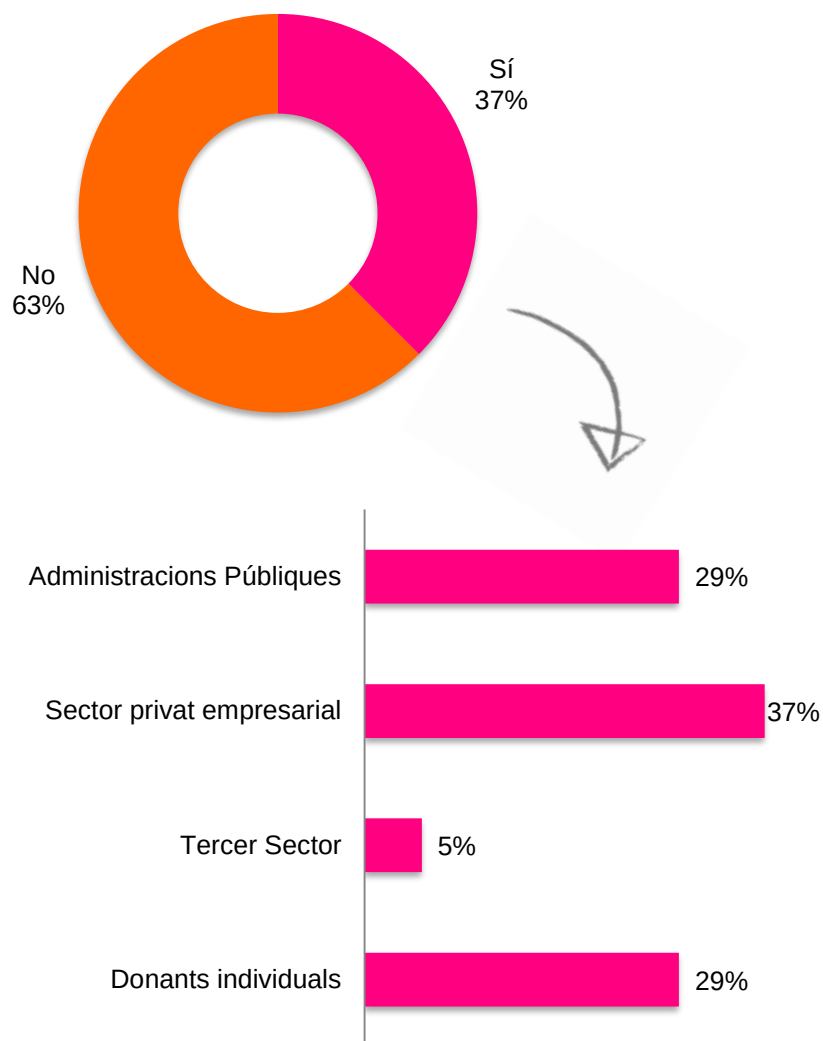

Per altra banda, a Sarrià-Sant Gervasi, el 38% de les organitzacions consultades reben aportacions 'en espècies' com béns i serveis no monetaris, de les quals la majoria provenen del sector empresarial -37%- , seguit per les Administracions Públiques – 29%. Unes aportacions que en el cas de les entitats d'aquest districte es reben en menor proporció que al conjunt de la ciutat, on les entitats que reben aquest tipus de recurs representen el 34%.

Les associacions de base mostren una major proporció en la recepció de les aportacions individuals respecte a la resta d'organitzacions -33% i 26% respectivament. En la mateixa línia, les associacions de base mostren una major proporció dels donatius del sector privat respecte a la resta d'organitzacions i un volum inferior d'aportacions

provinents del tercer sector. Per altra banda, l'increment del volum de socis que integra una organització mostra una tendència creixent en la proporció d'entitats que reben aquest tipus d'aportacions.

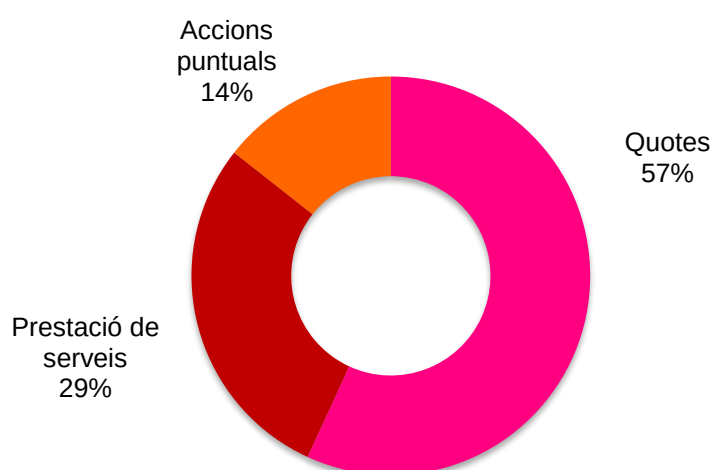
Gràfic 34 Entitats que reben aportacions 'en espècies' i procedència d'aquestes

Gran part del finançament propi de les organitzacions de Sarrià-Sant Gervasi es correspon a les quotes de les persones associades -57%- , seguit de la prestació de serveis -29%- i les accions puntuals per recaptar fonts -14%-. Una relació amb diferències poc significatives respecte el conjunt de la ciutat de Barcelona, on el

finançament per quotes representa el 51% del finançament propi, la prestació de serveis el 31% i les accions puntuals el 18%.

Gràfic 35 Distribució per tipologies del finançament propi

"Ens trobem en una situació de molta dificultat per troba recursos per els nostres projectes i recursos humans".

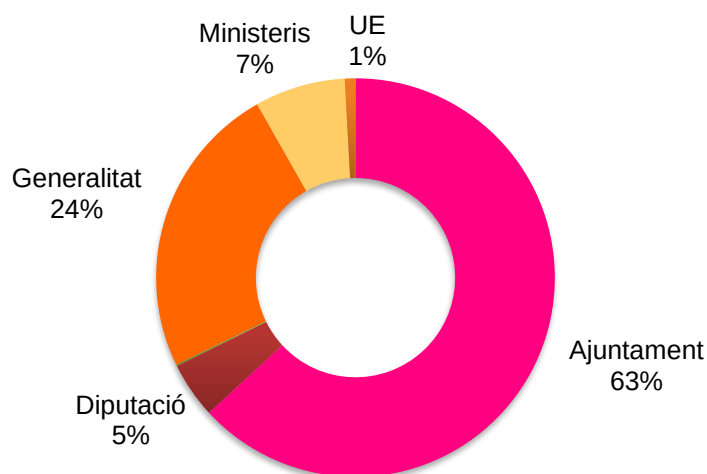
Extret de les preguntes obertes

Respecte al finançament públic, en la seva majoria prové de del Ajuntament -63%- seguida de la Generalitat -24%-. El finançament provinent de la resta de nivells de l'administració no supera el 13%. Aquesta relació dista relativament de la que mostra el conjunt de les entitats de la ciutat de Barcelona, on el finançament per part de l'Ajuntament mostra un pes major -59%- i el que prové de la Generalitat es redueix fins al 29%. La font de finançament públic varia segons es tracti d'associacions de base o de la resta d'organitzacions. Així, a les associacions de base, els ingressos provinents de l'Ajuntament representen el 73%, i els provinents de la Generalitat el 18% de les fonts públiques. A la resta d'organitzacions la principal font de finançament públic correspon al Ajuntament -45%-, seguida de la Generalitat -35%-.

Les fonts de finançament públic varien considerablement segons l'àmbit sectorial d'actuació. Així, a les entitats d'acció social la principal font de finançament públic correspon a l'Ajuntament -42%-, les entitats comunitàries i veïnals també l'Ajuntament -88%- i les culturals el 63% també de l'Ajuntament.

Les fonts públiques de les entitats amb un menor volum econòmic es caracteritzen per provenir principalment de l'Ajuntament -entre el 88% i el 98%- i les entitats amb volums superiors incrementen el finançament provinent de la Generalitat, els Ministeris i la UE.

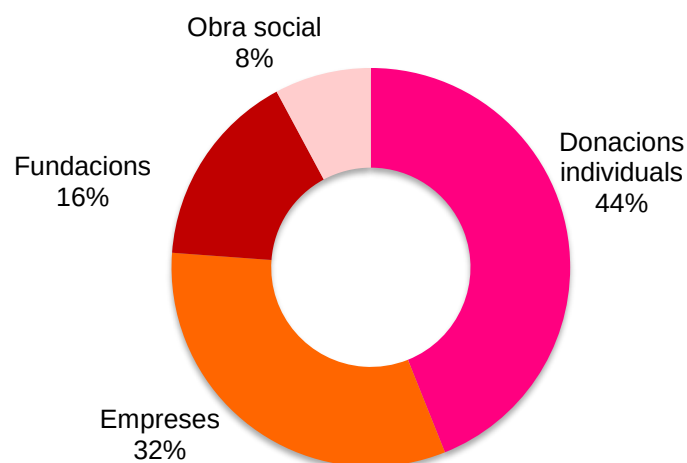
Gràfic 36 Distribució per tipologies del finançament públic

Respecte al finançament privat, en la seva gran majoria prové de donacions individuals -44%-, seguit de empreses -32%-, les fundacions i empreses -16%- i l'obra social -8%-. Una relació que mostra algunes diferències amb el conjunt de la ciutat de Barcelona, on les donacions individuals i les fonts provinents de les empreses tenen un pes similar 31% i 285 respectivament-, l'obra social mostra un pes inferior -23%- i les fundacions aporten una major proporció -18%-.

Si es comparen les associacions de base amb la resta d'organitzacions, no es mostren diferències significatives. A les primeres predomina les donacions individuals -44%- i a les segones el mateix nivell.

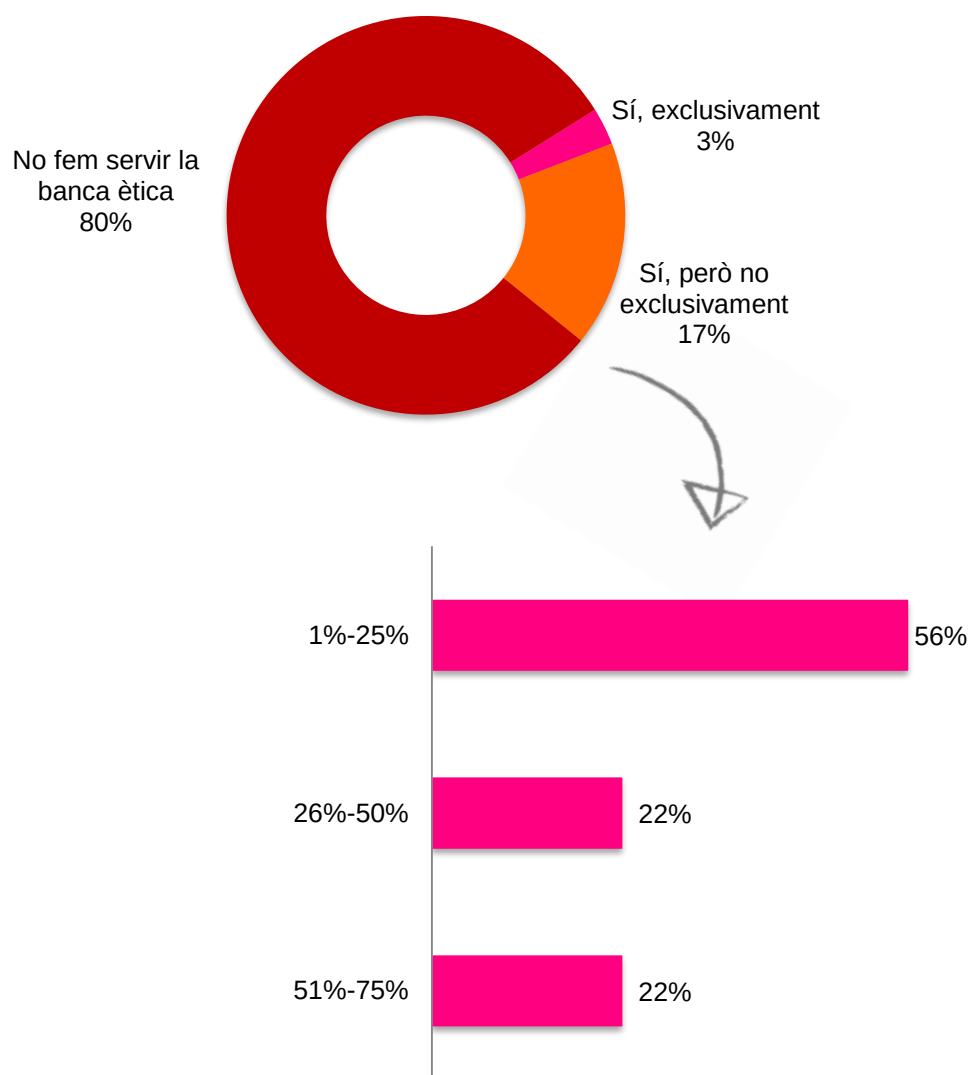
Gràfic 37 Distribució per tipologies del finançament privat

7.3 Banca ètica

La banca ètica està formada per un conjunt d'entitats financeres que prioritzen principis com la solidaritat, la cooperació i la sostenibilitat per sobre de la rendibilitat. En els darrers anys s'ha estès el seu ús en el conjunt de la societat. Pel que fa a les organitzacions consultades de Sarrià-Sant Gervasi, el 20% la fan servir en la gestió dels recursos de l'organització, el 3% en exclusivitat i el 17% combinant-la amb d'altres tipus d'entitats bancàries. Una proporció sensiblement diferent a la que mostra el conjunt de la ciutat de Barcelona -21%, 6% i 15% respectivament-.

Gràfic 38 Ús de la banca ètica per a la gestió dels recursos econòmics de l'associació i % de recursos gestionats

Aquest tipus d'eina és menys habitual a les associacions de base -15%- i considerablement més utilitzat a la resta d'organitzacions -29%-.

Entre aquelles organitzacions que fan servir la banca ètica, predomina un ús prudent d'aquesta eina, predominant les entitats que gestionen menys d'una quarta part dels seus recursos -56%- a través d'aquest tipus de servei. A nivell de ciutat aquesta relació mostra certes diferències, en tant que el 44% gestiona més del 50% dels seus recursos a través de la banca ètica.

8. Reptes de futur

L'últim apartat de l'informe fa referència als reptes de futur que les entitats consideren més importants. En el dia a dia, les entitats han de gestionar les situacions i possibles dificultats que es poden donar tant en relació a l'activitat com a la gestió organitzativa. En el qüestionari del Panoràmic s'han incorporat una sèrie de temes que habitualment preocupen a les organitzacions com són la base social, la comunicació, el finançament, etc. I que de fet ja van ser identificats en la primera edició del Panoràmic. En aquesta edició, s'ha demanat a les entitats que els endrecin per ordre de prioritat.

Els temes que preocupen les entitats en el seu dia a dia són, per ordre de prioritat, la millora de la comunicació i difusió, ampliació de la base social i assolir els objectius missionals.

En el cas de les associacions de base, assolir els objectius missionals, millorar la comunicació i difusió i ampliar la base social, són les prioritàries.

"(ens cal) més ressò en la premsa".

Extret de les preguntes obertes

Infografia 2 Prioritats de les organitzacions en el seu dia a dia

- 1** Millorar la comunicació i difusió
- 2** Ampliar la base social
- 3** Assolir els objectius missionals
- 4** Millorar la gestió interna de l'entitat
- 5** Diversificar les fonts de finançament
- 6** Millorar les relacions amb les Administracions Públiques
- 7** Disposar de locals i espais
- 8** Relleus en la junta directiva/òrgans de govern
- 9** Altres

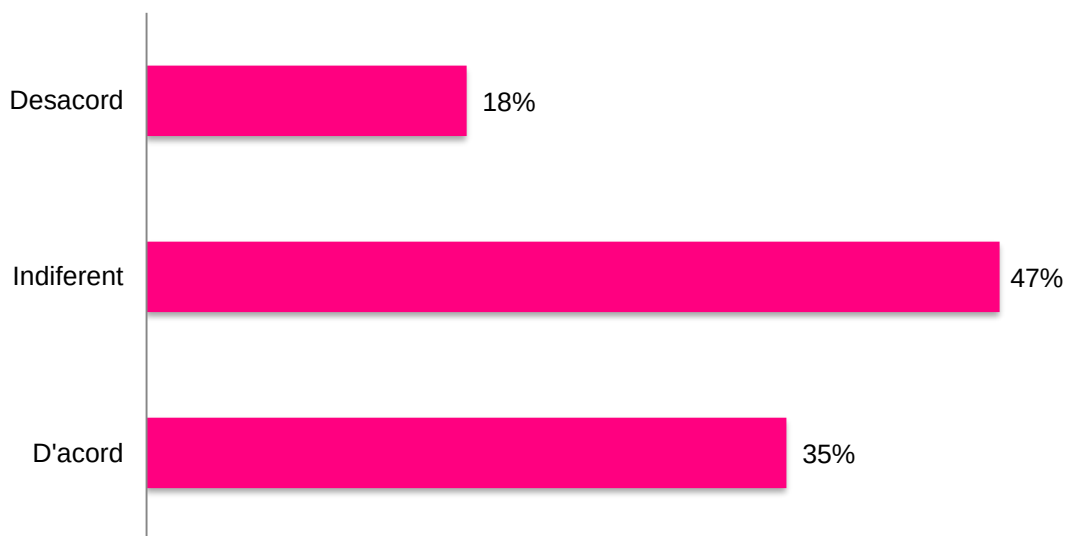
Les organitzacions consultades del districte de Sarrià-Sant Gervasi identifiquen com a principals reptes del món associatiu l'ampliació de la base social, la consolidació del finançament i el treball en xarxa. Cal destacar que aquests reptes fan referència al conjunt del món no lucratiu i no en el cas individual de cada entitat. Unes prioritats que coincideixen amb els tres primers reptes que es manifesten al conjunt de les entitats de Barcelona ciutat.

Infografia 3 Reptes del conjunt d'entitats de Sarrià-Sant Gervasi

- 1** Ampliació i implicació de la base social
- 2** Consolidar el finançament
- 3** Treball en xarxa i col·laboració amb diferents agents socials
- 4** Extensió del codi ètic de les Associacions a l'àmbit català
- 5** Creació d'una agència de comunicació associativa
- 6** Desenvolupament d'un model propi de fiscalitat
- 7** Creació d'una agència de mecenatge
- 8** Reconeixement social i de les administracions públiques
- 9** Millora del treball d'incidència política
- 10** Modificació del reglament d'espectacles públics i activitats recreatives
- 11** Altres

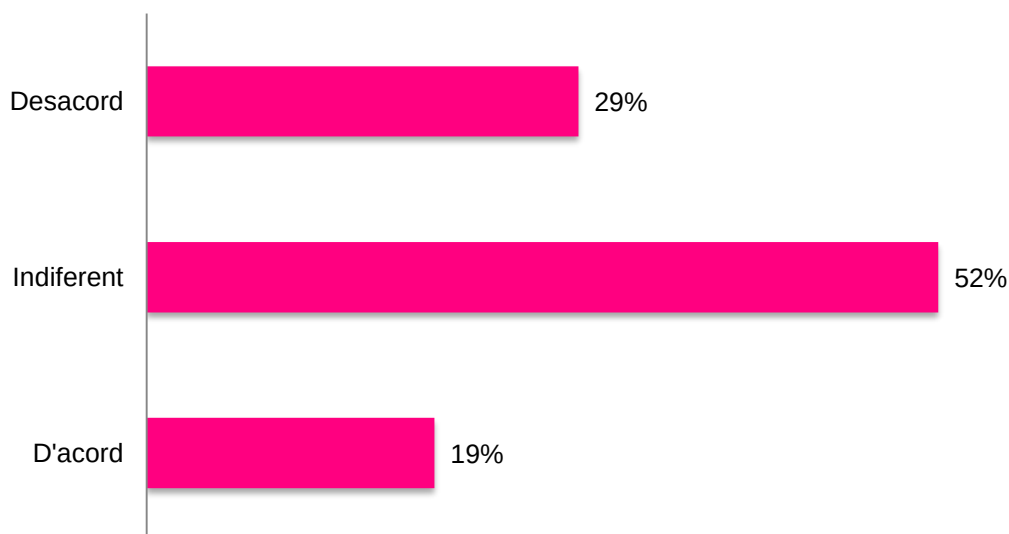
Per altra banda, en aquesta edició del Panoràmic s'han fet una sèrie de preguntes d'opinió en les quals es demanava el grau d'acord amb diferents afirmacions. En primer lloc s'ha preguntat si el canvi de denominació de la “Mostra d'associacions” de les festes de la Mercè per “l'Associa't a la Festa” ha estat positiu. En la majoria dels casos, les entitats es manifesten indiferents d'aquest canvi -47%- seguides de les que es mostren d'acord -35%-. Una posició diferent a la que mostra el conjunt de la ciutat de Barcelona, on el 42% de les organitzacions es mostren favorables al canvi, una proporció també del 42% es mostren indiferents. El posicionament indiferent troba més suports entre les associacions de base -78%- respecte a la resta d'organitzacions que es mostren majoritàriament d'acord -50%-.

Gràfic 39 Grau d'acord amb la següent afirmació: “El canvi de la “Mostra d'associacions” de les festes de la Mercè per “l'Associa't a la Festa ha estat positiu”

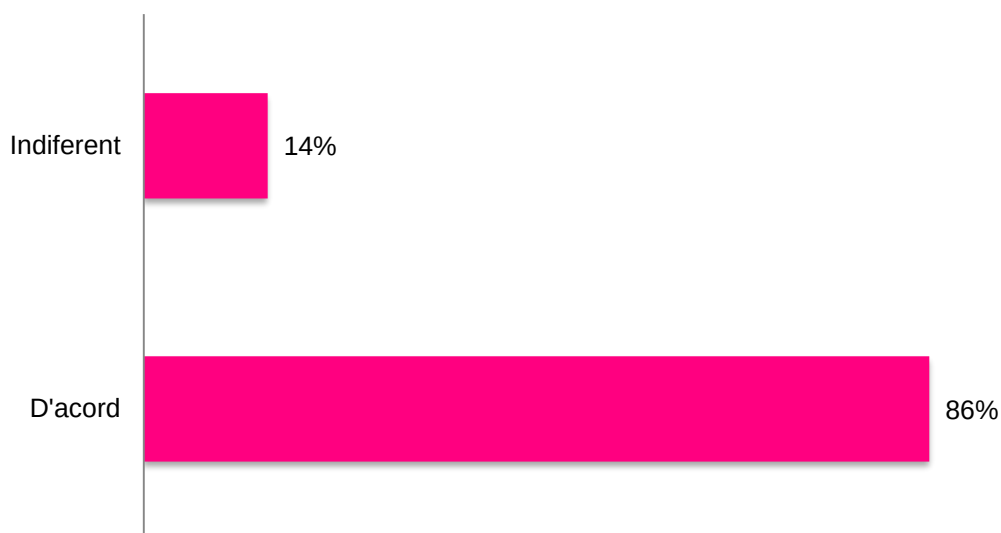
D'altra banda, també s'ha preguntat si les entitats consideren que d'ençà de les darreres eleccions municipals, la seva relació i interlocució amb el consistori ha millorat. En el cas de Sarrià Sant-Gervasi, el 52% de les organitzacions consultades es mostren indiferents, i el 29% es mostren en desacord. Un posicionament que en el cas de les associacions de base es reforça, en tant que el 58% es mostren indiferents. En la mateixa línia, la resta d'organitzacions es mostren indiferents davant d'aquesta argumentació -44%- . Aquest últim posicionament coincideix amb el del conjunt de les entitats de Barcelona.

Gràfic 40 Grau d'acord amb la següent afirmació: “D'ençà de les darreres eleccions municipals, la nostra relació i interlocució amb el consistori ha millorat.”

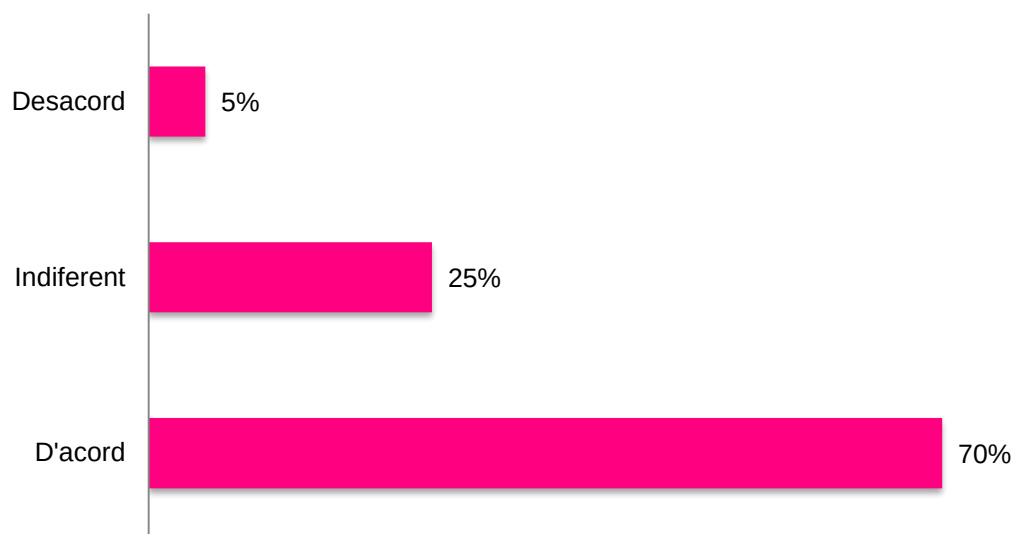
També s'ha preguntat si les entitats creuen que les administracions públiques haurien de reconèixer en els reglaments de participació ciutadana els processos participatius impulsats per la mateixa ciutadania i les associacions. En aquest cas, el 86% de les organitzacions consultades de Sarrià-Sant Gervasi es manifesten d'acord amb aquesta afirmació, sense que hi hagi diferències significatives entre les associacions de base i la resta d'organitzacions, i en la mateixa línia que al conjunt de la ciutat de Barcelona.

Gràfic 41 Grau d'acord amb la següent afirmació: “Les administracions públiques haurien de reconèixer en els reglaments de participació ciutadana els processos participatius impulsats per la mateixa ciutadania i les associacions.”

Per últim, s'ha preguntat l'opinió sobre si es considera que l'oferta formativa adreçada a les entitats i a la base social és l'adequada tant en continguts com en formats. En aquest cas, el 70% de les organitzacions de Sarrià-Sant Gervasi consultades es mostren d'acord, el 25% es manifesta indiferent i el 5% estan en desacord. El suport a aquesta afirmació disminueix a les associacions de base -62%- respecte a la resta d'organitzacions, on el 85% es mostren d'acord. Al conjunt de la ciutat de Barcelona, la proporció d'entitats que es mostren en a favor d'aquesta afirmació és 46%.

Gràfic 42 Grau d'acord amb la següent afirmació: “L’oferta formativa adreçada a les entitats i a la seva base social és l’adequada tant en continguts com en formats”

9. Annexos

9.1 Fitxa tècnica

- Autor/es: Fidel Gonzalez, Oriol Alonso i Hungria Panadero
- Tipus d'estudi: quantitatiu
- Àmbit: districte Sarrià-Sant Gervasi de la ciutat de Barcelona
- Univers: organitzacions sense ànim de lucre i d'iniciativa privada. També entitats i col·lectius sense forma jurídica.
- Marc: organitzacions sense ànim de lucre amb possibilitat de contacte
- Dimensió de la mostra: 89
- Nivell d'error: per un nivell de confiança del 95,5% i en situació de màxima indeterminació ($p=q=0,5$) el error màxim és del $\pm 9,4\%$.
- Recollida de respostes: de setembre a desembre de 2016.
- Recollida d'informació: aplicació professional per a la recollida de respostes a través de qüestionari online amb preguntes tancades, obertes i semiobertes. També qüestionari en plantilla de documents i qüestionari breu.
- Tractament de les dades: depuració de dades, càlcul i recodificació de variables.
- Anàlisi: estadística descriptiva, estadística no paramètrica i tècniques de mostreig.
- Dades de referència: l'any de referència és 2015 donat que és el darrer any tancat en el moment d'iniciar el treball de camp.

9.2 Entitats impulsores

Coordinació

El Consell d'Associacions de Barcelona (CAB) és la plataforma d'associacions de la ciutat. La seva missió és treballar per al desenvolupament de l'associacionisme i dels seus valors a Barcelona, tot construint un espai de participació, vertebració –territorial i sectorial- i d'interlocució d'organitzacions interessades en l'associacionisme. El CAB ha estat l'impulsor dels dos congressos d'associacionisme celebrats a la ciutat.

Impulsat conjuntament amb:

L'Observatori del Tercer Sector (OTS) és un centre de recerca especialitzat en el tercer sector, independent i sense ànim de lucre, que té per objectiu aprofundir i incrementar el coneixement d'aquest sector i treballar per a la millora del funcionament de les organitzacions no lucratives. L'OTS ha realitzat estudis de referència que han contribuït a la millora del tercer sector i a donar visibilitat social.

La Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia és una entitat sense afany de lucre que treballa en els àmbits de la joventut, l'educació, la participació democràtica, la ciutadania i les polítiques públiques en general. Genera coneixement des de la investigació social aplicada, aportant propostes estratègiques i assessoraments a les administracions públiques i a les entitats.

La Fundació Pere Tarrés, amb més de 50 anys d'existència, és una organització no lucrativa d'acció social i educativa, dedicada a la promoció de l'educació en el temps lliure, el voluntariat, la millora de la intervenció social i l'enfortiment del teixit associatiu. Amb el temps la seva acció s'ha ampliat a altres àmbits de l'acció social com ara la formació, la recerca i la gestió.

L'Obra Social “la Caixa” té per missió contribuir al progrés de les persones i la societat amb especial incidència en els col·lectius més vulnerables, ja sigui a través de programes propis, aliances estratègiques o col·laboracions, mitjançant actuacions eficients, innovadores, avaluables i susceptibles de ser transferides a altres entitats.

9.3 Fonts consultades

Ajuntament de Barcelona. Districte a districte. Història dels districtes.

Ajuntament de Barcelona. Departament d'Estadística. Observatori de districtes.

Corts, S.;Montaña, O., Torra, R. (2012) *Segon Congrés d'Associacions de Barcelona. Memòria 2010-2011*. Barcelona. Consell d'Associacions de Barcelona.

Llei 25/2015 del 30 de juliol, del voluntariat i del foment de l'associacionisme. COGC 6930, 07/08/2015.

Informes Panoràmic 2014 i 2015. www.elpanoramic.org

Agraïments

Gràcies a totes les entitats participants per fer possible aquesta recerca i col·laborar així en l'enfortiment del món no lucratiu. Gràcies també a les federacions implicades en el Panoràmic per donar empenta a la recollida de respostes i per les aportacions en el disseny del qüestionari.

El projecte no hauria estat possible sense el treball de totes les persones de l'equip del Panoràmic així com del suport de les institucions i administracions públiques.

Gràcies a tots i totes!